

Glasilo občine

Cirkulane

Letnik 5, številka 2

Oktober - vinotok 2011

Domoznanski oddelek

35

GLASILO občine
 2011

352(497.12 Cirkulane)

6009146,2

KNJIZNICA IVANA POTRGA PTUJ

COBISS ◻

VEVERICA

Veverica je spretna in hitra plezalka. Živi na drevju. Ima ostre kremplje. Ko skače iz veje na vejo si pomaga z repom. Z repom lovi ravnotežje in krmari. Dolga je od osemnajst cm do šestindvajset cm. Gradi si gnezdo iz vej, trave in maha. Hrani se z orehi, lešniki, jagodami, gobami in ptičjimi jajci. Prebiva tudi v duplih. Navadno ima več gnezd, glavno in več poletnih. Jeseni si skriva zalogo hrane, zlasti semena in orehe. Te pozimi s pomočjo dobro razvitega voha poišče. Navadno pa nikoli ne odkrije vseh in tako prispeva k razširjanju rastlin.

Žan Spevan 3.a

Igor Polajžer, 3. a

Daša Dizdarević, 1. a

LISICA

Lisica je oranžne barve. Živi v gozdu in grmovnatem svetu.

Rada se hrani z majhnimi živalmi, ptiči, sadjem, deževniki in drugimi žuželkami.

Redko jo vidimo podnevi.

Ima dobro razvita čutila, voh, vid in sluh.

Velika je od 55cm pa do 85cm.

Anja Petrovič

3. razred

GLASILO OBČINE CIRKULANE izdaja Občina Cirkulane. Uredniški odbor: Milena Debeljak, Nina Gabrovec, Marica Zebec, Miro Lesjak, Nataša Podhostnik. Odgovorna urednica: Tatjana Mohorko. Lektoriranje: Nataša Podhostnik. Oblikovanje in tisk: Vejica, Rado Škrjanec s. p., 041 684 910. Naslov uredništva: Občina Cirkulane, Cirkulane 40 a, 2282 Cirkulane, telefon: 02/795 34 20. Elektronski naslov: tajnistvo@cirkulane.si. Natisnjeno: 900 izvodov, ki jih prejmejo gospodinjstva v občini brezplačno. Glasilo občine Cirkulane tudi na internetu: www.cirkulane.si. Naslovnica: Tatjana Mohorko

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Ob začetku jeseni smo ponovno pri vas z Glasilom Občine Cirkulane, kjer vam ponujamo številne zanimive prispevke, ki dokumentirajo utrip Cirkulan in dejavnost ljudi, ki v občini Cirkulane prebivajo.

Čeprav velja poletje predvsem za čas dopustov, smo ga preživeli precej delovno. V začetku junija smo praznovali občinski praznik, ki ga je obiskalo mnogo občanov in pomembnih gostov. Prav tako smo v juniju gostili goste »treh dežel« v okviru projekta Evropa za državljane. Sodelovanje z Madžari, s Hrvati in z Nemci smo še okrepili in se udeležili prireditve v vseh treh deželah, kjer smo uspešno zastopali občino. V juliju in avgustu se je pokazal napredek gradnje večnamenskega kulturno-turističnega objekta, ki že dobiva nekakšno podobo. Slačilnice so tudi v zaključni fazi, saj bodo kmalu končane. Poslovno-stanovanjski objekt je finaliziran, občinski prostori pa so že opremljeni in pripravljeni na vodstvo občine.

V kraju se poraja vse več vprašanj v zvezi s trenutnimi poslovnimi prostori nad šolsko dvorano. Društvom so odprte možnosti, da prostore najamejo in si jih po svoje uredijo. Potrebno pa je vedeti, da si bodo stroške, ki bodo nastali z ogrevanjem, elektriko ipd., morala društva kriti sama, kot je to v navadi v sosednjih občinah.

Sam se »spopadam« z nalogami v občini Cirkulane že drugi mandat; v prvem mandatu kot svetnik, sedaj kot podžupan. Kljub dejstvu, da sem tudi v drugem mandatu najmlajši član Občinskega sveta, pa menim, da s svojimi izkušnjami pomagam k napredku naše občine. V sedanjem mandatu sem zadolžen za javne finance, proračun in ostale aktivnosti, ki pa jih ni malo. Kljub včasih grenkemu priokusu negodovanja občanov v večini sprejemam topel sprejem, poln spodbud in podpore, ki je še kako pomembna za dobro delo in zagon pri novih projektih.

Velikokrat opozarjam kolege svetnike, da moramo gledati širše, torej za celotno občino in ne samo za svojo volilno enoto. Občina Cirkulane smo vsi občani. Prednost moramo dati manj razvitim in težko dostopnim predelom. Občanom na teh predelih moramo zagotoviti enake pogoje kot ostalim občanom, ki osnovno infrastrukturo že imajo.

V zadnjem času zelo pogosta beseda kriza se odraža tudi na rebalansu proračuna za leto 2011, ki ga, čeprav za skoraj 1,7 mio evrov skromnejšega, je Občinski svet potrdil v začetku oktobra letos na svoji redni seji. Iz proračuna so namreč izpadle vse tri predvidene investicije, za katere smo si obetali sredstva za razvoj južne meje, in sicer: cesta Cirkulane–Bre-

zovec, kanalizacija Dolane in cesta Dolane–Gradišča. Žal smo bili na razpisih zavrtnjeni, prav tako je bilo zavrtnjenih večina sosednjih občin. Je pa potrebno poudariti, da ima kriza tudi nekatere, vsaj na prvi pogled pozitivne učinke. Z javnimi naročili je mogoče z razpisi doseči bolj realne, torej nižje cene storitev, torej cest ipd., kar pozitivno vpliva na proračun občine. Gre pač za to, da imajo gradbeniki zaradi krize nekaj manj dela in je vsled tega konkurenca za delo večja in cene posledično bolj realne.

Na zadnji seji v mesecu oktobru smo se zraven rebalansa seznanili z Občinskim prostorskim načrtom, ki ga že vsi nestrpno čakamo. Kljub temu da se ta temeljni prostorski akt sprejema že več let in gre za generalno novi akt, pa po pojasnilih predstavnika skupne Občinske uprave Spodnjega Podravja na moje vprašanje: »Kdaj lahko pričakujemo razgrnitev prostorskega plana v Cirkulanah?«, ni bilo odgovora. V fazi potrjevanja prostorskega akta sodelujejo skoraj vsa ministrstva, ki podajajo svoje pripombe in predloge. To je dolgotrajni postopek, saj si ministrstva vzamejo veliko preveč časa od zakonsko opredeljenega. Po zagotovilih predstavnika SOU Spodnje Podravje, izvem, da je občina Cirkulane prioriteta, saj gre za novo občino, za katero je takšen akt ključnega pomena. Ne smemo pozabiti, da lahko tako dolgotrajno sprejemanje tega akta vpliva na dolgoročni razvoj občine, tukaj pa so predvsem ministrstva tista, ki to zavirajo.

Ne morem mimo tega, da ne bi komentiral problematike na državnem nivoju. Kljub temu da bo predčasno, se bomo v mesecu decembru ponovno podali na volišča, kjer bomo izbirali novo vlado. Kljub »negativnemu« političnemu stanju v državi pa moramo vsi strmeti k trdni vladi, ki se bo znala spoprijeti s temeljnimi problemi, vladi, ki bo sposobna dajati v ospredje razvojna vprašanja in ki ne bo sprta med sabo. Slovenija je bila še nekaj let nazaj trdna, rastoča država, ki so ji tujci zavidali napredek in uspeh. Danes je stanje skrb vzbujajoče. Glavni problemi, ki se morajo nemudoma urediti, so predvsem pravičnost, gospodarska rast in razvoj, povečanje izvoza, s tem pa odpiranje novih delovnih mest, ki so še kako pomembna za nas občane in celotno državo. Z vsem naštetim je potrebno strmeti k zniževanju javnega dolga, ki je v zadnjih treh letih strmo narasel.

Pred nami je jesen, čas, ko ljudje pobirajo darove svojega dela. Upam, da bo delo Občinske uprave z županom še naprej nagrajeno z dobro besedo in trdnim zaupanjem. Vsem občankam in občanom pa se zahvaljujem za pomoč, ki jo kakor koli prispevate k razvoju naše občine.

Davorin Tušek, podžupan občine Cirkulane

Občinski svet od maja do oktobra 2011

V obdobju od maja do oktobra 2011 so občinski svetniki zasedali na dveh rednih sejah, eni izredni in eni dopisni seji. Župan občine Cirkulane je 1. izredno sejo Občinskega sveta občine Cirkulane sklical 19. 5. 2011.

Občinski svet občine Cirkulane je obravnaval 7 točk dnevnega reda. Sprejel je sledeče: sklep o podelitvi priznanj ob občinskem prazniku, Pravilnik o kriterijih in postopkih za sprejem otrok v vrtec ter o postopku zaposlovanja v vrtcu v skrajšanem postopku in sklep, da se ne odkupijo dodatni prostori v poslovno-stanovanjski stavbi. Župan je seznanil svetnike z imenovanjem nove članice Uredniškega odbora. Sledile so vloge občanov in drugih subjektov ter pobude in vprašanja.

7. redna seja Občinskega sveta dne, 14. 7. 2011

Po potrditvi dnevnega reda, ki je obsegal petnajst točk, so potrdili Zapisnik 6. redne seje in 1. izredne seje Občinskega sveta občine Cirkulane. Župan je podal poročilo o realizaciji sklepov in povedal, da so bili vsi sklepi, ki so bili sprejeti na 6. redni seji in 1. izredni seji Občinskega sveta realizirani in objavljeni v Uradnem glasilu slovenskih občin. Sledilo je poročilo župana o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2011 in sklep Občinskega sveta, da je bilo poročilo predstavljeno. Na predlog Osnovne šole Cirkulane-Zavrč je Občinski svet občine Cirkulane obravnaval in soglašal s številom in z vrsto oddelkov, zvišanjem normativa otrok in cenami programov ter sistemizacijo delovnih mest v Vrtcu Cirkulane za šolsko leto 2011/2012. Občinski svet občine Cirkulane je ocenil, da so bili doseženi zastavljeni cilji Občinskega programa varnosti občine Cirkulane za leto 2010, za katere je po zakonodaji pristojna redarska služba. V obravnavi so imeli tudi predlog cen za storitve pomoči družini na domu od 1. 7. 2011 dalje, saj država ne subvencionira več te dejavnosti in prenaša na občine, da ta strošek pokrijejo ali pa ga morajo pokriti uporabniki sami. Sklenilo se je, da bo znesek v višini 50 % polne cene

Od maja do oktobra so občinski svetniki zasedali na dveh rednih sejah, eni izredni in eni dopisni seji.

Foto: TM

pokrivala Občina Cirkulane, 50 % pa uporabnik. Vlogo vlagatelja MODNO KROJAŠTVO KAM-G-TRANS, Miroslav Kmetec s.p., za najem poslovnega prostora na naslovu Cirkulane 29, so odobrili. Potrdili so traso poteka VTC 11 Haloze na našem območju lokalne skupnosti, ki se pripravlja v okviru projekta VINO COLL. Soglašali so, da se posname film o Cirkulanah. Sledila je tudi določitev termina za ogled kotlovnice na biomaso v Lenartu in Avstriji. Potekala je tudi odprta tema glede postopka kategorizacije občinskih cest in strokovne ekskurzije.

Sledili sta še dve točki, in sicer vloge občanov in drugih subjektov ter pobude in vprašanja.

29. 8. 2011 je župan sklical 2. dopisno sejo Občinskega sveta občine Cirkulane.

S to sejo se je potrdila uvrstitev nove postavke »Modernizacija povezovalne ceste LC 456261 Mali Okič-Veliki Okič« v NRP 2011–2014 in uvrstitev v proračun za leto 2011.

8. redna seja Občinskega sveta dne, 6. 10. 2011

Obravnavali so rebalans proračuna

občine Cirkulane za leto 2011 in ga s sklepom potrdili. Sledilo je poročilo o trendih varnostnih pojavov in doseženih rezultatih dela PP Gorišnica v občini Cirkulane za 1. polletje leta 2011. Predstavniki Inštituta za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor je predstavil Osnutke splošnih aktov za izvedbo postopka podelitve koncesije za redno vzdrževanje občinskih cest in drugih prometnih površin v občini; le-ta je bil s sklepom potrjen. Sledile so še potrditve predlogov sklepov o izvajanju prostorsko izvedbenega akta, ukinitvi statusa javnega dobra za tri poti ter potrditev poslovnega načrta Komunalnega podjetja Ptuj o izvajanju dejavnosti obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v občini Cirkulane.

Bojana Jeza

Nove, pričakovane pridobitve pri Barbari

Letošnje poletje je bilo za občino Cirkulane, za vodstvo občine, zelo delovno. Dela na nekaterih večjih naložbah občine so nemoteno potekala. K uspešnosti je veliko pripomoglo tudi lepo vreme. Investicijsko leto se nadaljuje tudi v jesen. Prav tako se nadaljujejo nekatere naložbe, ena v športnem parku, druga čez cesto, kamor se bo selila Občinska uprava (objekt je v zasebni lasti). Vendarle je bilo v zadnjih mesecih, od občinskega praznika dalje, v občini veliko zanimivih dogodkov in prireditev, ki dobro vplivajo na prepoznavnost občine Cirkulane. O nekaterih aktualnejših zadevah v občini smo se pogovarjali z županom Janezom Jurgecem.

Župan Janez Jurgec: »Poletje je bilo običajno, torej delovno. Nadaljevali smo z deli na treh osrednjih projektih, ki so trenutno v občini Cirkulane v ospredju; slačilnice ob športnem igrišču in pokrita tribuna, večnamenska dvorana in poslovno-stanovanjski objekt, ki je financiran s podelitvijo stavbne pravice. Bilo je še nekaj manjših del v infrastrukturi, in sicer kanalizacijskih,

modernizacija odseka ceste v Cirkulanah – kapela in cesta v Malem Okiču, ki je povezovalna z Velikim Okičem. Povezuje tudi del občine Videm, na leskovškem koncu.

Za nami je že veliko dela. S tako vremo nadaljujemo tudi v jesen. Tri večje, prej omenjene naložbe, imamo sofinancirane iz evropskih sredstev, večnamenska dvorana je sofinancirana iz regionalnih spodbud, ostala dva projekta pa iz razpisa Razvoj vasi. Nanj smo se prijavili in bili uspešni.«

Nekatere od teh večjih naložb lahko tudi podrobneje predstaviva, saj verjamem, da bo marsikoga v občini zanimalo, kako daleč je investicija v športnem parku Cirkulane. Kdaj je načrtovan zaključek del in predaja novega objekta v uporabo?

Župan Janez Jurgec: »Investicija v športnem parku je v prvi polovici oktobra pred zaključkom del. Delavci CP Ptuj so že asfaltirali prostor pred novim objektom. Tudi vsa ostala dela na novem objektu so zaključena. Predvidevamo, da bodo katera manjša dela verjetno še ostala. Vsa dela so v zaključni

Tudi izgradnja športnega objekta s slačilnicami in pokrito tribuno je v zaključni fazi.

fazi. Izvajalec je tudi že naročil PID dokumentacijo – izvedena dela, ki so bila slučajno spremenjena. Dogovorili smo se, da bo ta dokument narejen še v oktobru. Z njim bomo potem vložili zahtevo za uporabno dovoljenje. Pričakujemo, da bo do konca oktobra že izdano uporabno dovoljenje. Upam, da bo postopek hitro izpeljan.«

VEČ KOT 30 OBJEKTOV NAJ BI SE PRIKLJUČILO NA KANALIZACIJO

Poleg vseh drugih naložb se v občini Cirkulane verjetno zelo veselite nove pridobitve, tj. večnamenske dvorane pri osnovni šoli ...

Župan Janez Jurgec: »Drži. Pri osnovni šoli gradimo novo večnamensko turistično-prireditveno dvorano, ki bo služila več zadevam. Sam namen bo verjetno v podrobnostih opredeljen, ko bo dvorana končana. Dvorana bo namenjena turističnim dejavnostim v občini, ob tem tudi turistični promociji občine, kulturi in vsemu ostalemu. Pričakujemo, da bo v dvorani ob priložnostih potekalo še kaj drugega. Gradbena dela trenutno potekajo nemoteno po termin-

skem planu. Če nam bo vreme naklonjeno, računamo, da bo dvorana pod streho do zime, saj bi lahko potem v njej v hladnih zimskih mesecih izvajali obrtniška dela.«

To sta dve večji naložbi občine Cirkulane v tem obdobju. Ko že govoriva o razvojnih programih občine, ne moreva mimo izgradnje kanalizacijskega sistema. Trenutno izvajate dela na sekundarni kanalizaciji ...

Župan Janez Jurgec: »Z izgradnjo sekundarne kanalizacije smo že zaključili. Nekatera naša gospodinjstva se na novozgrajeni sistem kanalizacije že priključujejo – del kanalizacije Medribnik-Brezovec, kjer so bila gradbena dela narejena pred dvema letoma. Zdaj se izvajajo sekundarni priključki do parcelnih števil. Kar nekaj gospodinjstev se je na sistem že priključilo. Do konca leta pričakujemo, da se bodo ob tej trasi priključila vsa gospodinjstva. Ta trenutek težko govorim o končni številki. Predvidenih je okrog od 30 do 50 priključkov v obeh krakih. To je dva kilometra dolg kanalizacijski vod, ki je bil narejen pred dvema leto-

Moderniziran je krajši odsek ceste v Cirkulanah, pri kapeli.

Občinska uprava se bo kmalu selila v nove prostore čez cesto, v novi poslovno-stanovanjski objekt. Kupnina naj bi občino veljala približno 400 tisoč evrov. Selitev bo izvedena verjetno do konca leta.

ma, letos pa smo naložbo še nadgradili in za dela porabili dodatnih 100.000 evrov.«

KMALU SELITEV OBČINSKE UPRAVE V ZGRADBO ČEZ CESTO

Kako daleč je z urejanjem novih prostorov Občinske uprave v novi zgradbi čez cesto, v novem poslovno-stanovanjskem objektu? Kdaj je načrtovana selitev?

Župan Janez Jurgec: »Vse je bilo doslej odvisno od zasebnega investitorja podjetja GP Project Ing., ampak prostore v novi zgradbi že urejamo za potrebe Občinske uprave. V novih prostorih smo v začetku oktobra že nameščali pohištvo, kar tudi pomeni, da se bomo počasi selili vanje. Narejen je etažni načrt in imamo dokončne kvadrature. V oktobru nas čaka še tehnični pregled. Ko bo uporabno dovoljenje izdano, bomo podrobneje govorili še o pogodbi med GP Project Ing. in Občino Cirkulane.

Novi prostori so lepi in prijetno urejeni. Verjamem, da bodo dolgo ostali takšni. Imeli bomo torej večje in sodobneje urejene prostore. Veliko lažje bo delati, saj

Dokončno podobo je dobilo tudi avtobusno postajališče v Dolanah, pri Hermanu, sicer pa je to skupni projekt občine Cirkulane in Direkcije za ceste RS.

smo bili doslej v utesnjenih prostorih, kjer smo težko izpeljali večje razgovore. Prepričan sem tudi, da bo delo v Občinski upravi lahko v prihodnje še kakovostnejše.«

Začelo se je novo šolsko leto. Glede na to, da ste tudi šolnik, ste tudi poklicno vpeti v dogajanje na osnovni šoli. Kako je v letošnjem šolskem letu in ali ste zadovoljni s številom učencev? Ste se kot župan prve šolske dni posebej srečali tudi s prvošolci?

Župan Janez Jurgec: »Zadovoljni smo s številom učencev tudi v novem šolskem letu. Ne bi pa bilo nič narobe, če bi učencev bilo še

več. Mladim priporočam, naj se kar odločajo za potomstvo. To nas bo ohranilo.

V novo šolsko leto smo na naši šoli zakorakali kar solidno, z dvema prenovljenima učilnicama, ki sta sodobneje urejeni. Uredili smo tlak in parket, tako da ne škripa več pod nogami. Upam, da se tudi učenci dobro počutijo v teh prenovljenih prostorih. Vesel sem, da nam je dve učilnici uspelo povezati s kabinetom, ki je tudi malo boljše urejen kot prej. Prepričan sem, da se zaradi tega

kar je tudi v njeni pristojnosti. Dovolj je bilo, da sem bil prisoten kot učitelj, da vidim odziv prvošolcev in vseh ostalih, ki so se vrnili s počitnic. Prepričan sem, da se naši otroci dobro počutijo v šoli. Sodeč po njihovem obnašanju in videzu, bi temu pritrdil. Tudi rezultati v šoli so lahko zaradi tega boljši.«

Gospod župan, pestro je tudi na društvenem življenju. Od občinskega praznika do jeseni je bilo v občini veliko dogodkov, nekaj tudi tradicionalnih prireditev. Kako ste to doživljali?

Župan Janez Jurgec: »Rad povem, da so naša društva izredno marljiva, da veliko delajo, ustvarjajo, da pa hočejo nekatere zadeve še boljše izpiliti. Veliko je dogodkov v naši občini, od kulture do vinogradništva, turizma, športa. To od naših društev tudi pričakujemo. Veseli smo, da svoje rezultate pokažejo, saj smo na koncu vsi zadovoljni.«

IZOBRAŽEVANJE PROSTOVOLJCEV V CIVILNI ZAŠČITI

Mesec oktober ni samo mesec, ko se veselimo obilne letine, darov jeseni, ampak je po tradiciji tudi mesec varstva pred požari. Koli-

Pri osnovni šoli v Cirkulanah je odprto večje gradbišče. Do zime naj bi gradbeniki pod streho spravili novo večnamensko turistično-prireditveno dvorano.

ko pozornosti občina daje temu zelo pomembnemu področju? Kako ocenjujete sodelovanje z gasilci, štabom civilne zaščite?

Župan Janez Jurgec: »Naše PGD v letošnjem in prihodnjem letu nabavlja novo gasilsko vozilo, zato imajo zagotovljen tudi denar v občinskem proračunu, enako je tudi pri civilni zaščiti. Vsako leto občina zagotovi dovolj denarja, da se lahko področje civilne zaščite razvija, tako kot je potrebno. Uredili smo izobraževanje za občane, ki kot prostovoljci delajo na področju civilne zaščite, in za dve skupini prve pomoči. V občini torej zagotavljamo

vse pogoje, ki so potrebni, da lahko te službe normalno delajo. Menim, da si gasilci zaslužijo tako vozilo, ki jim bo v veliko pomoč pri reševanju ljudi in premoženja na hribovitih delih občine, na težko dostopnih krajih. Čeprav si tega v vsakdanjem življenju želimo čim manj.«

Morda še vaše želje občankam in občanom v čudovitih dneh jeseni, ko se vsi veselimo darov narave. Gospod župan, kaj bi jim sporočili?

Župan Janez Jurgec: »Jesen je čas, ko ugotavljamo, kaj smo skozi leto postorili, delamo pa tudi inventuro s pridelki. Na občini so ti pri-

Župan Janez Jurgec: »Jesen je čas, ko ugotavljamo, kaj smo skozi leto postorili. V Cirkulanah smo bili zelo delavni.«

delki drugačni kot pri občanin. Upam, da so naši občani s svojimi pridelki čim bolj zadovoljni, tudi z vinsko letino, ki je letos zares odlična. Jesen nas je obdarila z dobro

letino in soncem. Vsem želim prijetno jesen in veliko veselja.«

Tekst in foto:
Tatjana Mohorko

Spoštovane občanke in občani!

Jesen je čas, ko se narava oddolži z letino. Ta je različna, tako količinsko kot kakovostno. Za letošnjo jesen pravijo, da je bila naklonjena obojemu. V povprečju je vsega dovolj, pa še kakovost pridelkov je zelo dobra. Kako pa je s politiko? Uredniška politika na lokalni ravni je zastavljena tako, da v tej svoji rubriki ne bi preveč politiziral in delil lekcije politični konkurenci, ki je živa tudi v lokalnem okolju. Ampak časa, v kakršnem smo se znašli to jesen, še v politiki ni bilo, odkar je Slovenija samostojna. Zaradi tega mi dovolite, da malo opišem, kaj se pravzaprav dogodi, ko aktualna Vlada dobi nezaupnico, ko predsednik repu-

blike razpusti Parlament in gremo na predčasne volitve. Zaradi vse večje krize, ne le ekonomske, ampak tudi politične, se je Slovenija znašla v resni situaciji. Tako naprej ne sme iti. Ta opozorila so prihajala ne le z domače kritične strokovne in laične javnosti, pač pa od mednarodnih inštitucij, ki s posebnimi mehanizmi merijo uspešnost oz. neuspešnost posameznih držav. Po naši ureditvi je za takšno stanje najodgovornejša aktualna Vlada, Pahorjeva vlada torej. Ta mora sprejemati premišljene ukrepe, ki stanje izboljšujejo. Žal se to ni zgodilo. Zgodilo in dogajalo se je prav nasprotno. V čem je bila »politična« težava? Sestava koalicije, ki je predstavljala večino (SD + ZARES + DESUS + LDS). Bolj raznolika je koalicija, več je različnih interesov. Teh interesov pa se v Pahorjevi vladi preprosto ni dalo usklaje-

vati niti od samega začetka. Majhne stranke so preprosto preveč zahtevale, njihova pričakovanja, da se obdržijo na sceni, pa so bila prevelika in nerealna. Prišlo je do prevelikih notranjih trenj. Sledili so izstopi iz koalicije in končno do nezaupnice. Državnozborske volitve bodo pozno v jeseni. Volivke in volivci boste izvolili osemindeset poslank in poslancev, dva poslanca bosta izvoljena s strani narodnih skupnosti, italijanske in madžarske. Nato se bodo potrdili novi mandati poslank in poslancev. Do takrat bomo zakonodajno funkcijo opravljali poslanke in poslanci v sedanjih sestavi, tudi po razpustitvi parlamenta. Ko bodo volivke in volivci opravili svojo dolžnost, bo na vrsti predsednik republike, ki bo podelil mandat za sestavo nove Vlade tistemu, ki je na volitvah prejel večino. In kakšno večino si želim?

Naj bo prepričljiva, ne glede, za katero koli stranko se boste večinsko odločili. V kolikor bo po volitvah ponovno nastala koalicija ene večje in nekaj malih strank, bo situacija kmalu podobna sedaj videnemu. Pričakovanja ljudi so velika. Realna podoba stanja v Sloveniji pa kaže na to, da bo potrebno najprej sanirati stanje in šele nato začeti s konkretnimi projekti za ponovni vzpon Slovenije. Odločitev, komu oddati svoj glas, prepuščam vam, spoštovani volivke in volivci. Vaša pravica o svobodni odločitvi je zapisana v Ustavi. Ne pozabite pa, da je vaša ustavna dolžnost soodločati o tem, komu v prihodnje zupati vodenje države. Če na volitve ne boste šli, potem boste prepustili drugim, da bodo namesto vas izbirali. Vse dobro vam želim!

Branko Marinič,
poslanec

Praznovali v deželi haloški

3. junij je bil osrednji praznični dan 4. praznika občine Cirkulane. V prireditvenem šotoru se je zbrala množica občank in občanov, številni gostje in prijatelji občine Cirkulane, močan dežni naliv pa skrbno pripravljene prireditve ni kaj veliko zmotil. Letošnji občinski praznik je bil nekaj izjemnega, še posebej pa je izstopal bogat in pester kulturni program, v katerem so delčke lepote Slovenije in tudi občine Cirkulane predstavili učenci OŠ Cirkulane-Zavrč in cirkulanski kulturniki.

Praznik občine je bil znova velik dogodek. Še posebej veseli so ga bili tisti, ki se veselijo dobrega glasu o občini in uspehov v razvoju. Na praznovanju so se zbrali mnogi, ki so vpeti v življenje in delo občine Cirkulane. Ob prazniku se je v občini zvrstilo veliko zanimivih dogodkov in prireditev, ki so jih pripravila društva in posamezniki. Vsi dogodki so dali letošnjemu prazniku izjemen pečat.

PRAZNIK MODROSTI, PRAZNIK USPEHOV

Praznovanja v Cirkulanah

»Verjamem v našo bodočnost, ki jo skupaj gradimo,« je na osrednji občinski slovesnosti poudaril župan Janez Jurgec.

so se udeležili mnogi gostje, med njimi tudi državni svetnik Rajko Fajt in poslanec Branko Marinič, ki je županu in njegovi ekipi čestital ob novih pridobitvah, ob tem pa poudaril, da naj bodo občani ponosni, da živijo v mladi in napredni občini Cirkulane. Med gosti smo lahko opazili tudi mnoge občane sosednjih občin, častnega občana mag. Martina Prašniškega, ravnateljico Osnovne šole Cirkulane-Zavrč Kristino Artenjak, dekana Emila Dreva ter še mnoge druge. Zanimiv je bil tudi stavek podlehnškega župana Marka Maučiča, ki je zbrane nagovoril v imenu

županov s Ptujskega in med drugim dejal: »V tej občini je vse lepše!«

Župan Janez Jurgec je v svojem nagovoru ob 4. prazniku občine Cirkulane in osnovne šole povedal: »Drugič praznujemo skupaj, in sicer 4. praznik občine Cirkulane in dan šole Cirkulane, ki že 230 let deluje v našem kraju. Praznovati skupaj je lepo. Tako praznovanje povezuje modrost in mladost hkrati, pri tem pa dokazujemo dobro sodelovanje med občino, občani, šolo, starši in učenci. Dokazujemo, da je združiti vse skupaj dokaz dobrega sodelovanja, potrebno pa se je združevati tako v delu kot proslavljanju. Ob zaključku prvega mandata bi lahko zapisal, da smo si prizade-

tos, nekatera pa nadaljevala v naslednjem letu. Trudimo se z vsebinami, ki jih je možno izvajati in ki bodo koristile kar najširšemu krogu občanov. Vse te so razvojno naravnane.«

V PRIHODNOSTI DAJMO SEBI IN DRUGIM PRILOŽNOST ZA DOBRA DELA

Župan Janez Jurgec: »Verjamem v našo bodočnost, ki jo skupno gradimo. Brez dobrega sodelovanja z vami, spoštovani občani, ne bi šlo. Ob tej priliki izrekam zahvalo vsem, ki se trudite za skupno dobro. Hvala Občinski upravi. Hvala vsem svetnikom, obema podžupanoma, vsem članom odborov in komisij. Delo vseh nas je različno intenzivno.

Brez malih čarovnic tudi tokrat ni šlo. Na prireditvi so prisotne malo začarale in praznični dan naredile še bolj svečanega.

Mladi iz OŠ Cirkulane-Zavrč so zapeli nekatere najlepše slovenske pesmi.

vali ne samo za »papirje«, ampak tudi za konkretne naloge, da smo bili uspešni na razpisih in delu nasploh. Ko se pričinja nov mandat, z zadovoljstvom ugotavljam, da pričakovani razvoj poteka v želeno smer, kot je treba. Začeli smo z izvajanjem projektov, o katerih smo včasih upali samo razmišljati. Dela na terenu potekajo dobro. Nekatera se bodo končala le-

Z delitvami bi sicer v tako majhnem kraju morali prenehati, upam pa, da s tem damo našemu delu dinamiko in pri tem razvijamo živahno, vendar dobronamerno razpravo. To je včasih prednost, včasih slabost naše skupnosti, vendar v taki živimo in ustvarjamo. Za dobro sodelovanje se zahvaljujem tudi gospodu dekanu, vsem ostalim predstavnikom in-

Tudi plesalo se je in množica obiskovalcev v polnem prireditvenem šotoru je bila navdušena.

stitucij javnega pomena in vsem izvajalcem različnih del. Zahvala je namenjena predvsem vsem vam spoštovani, ki sledite razvoju občine Cirkulane tako ali drugače, in vam spoštovani občani, ki se preko društev ali kakor koli drugače trudite, da je življenje v našem kraju lepo. Želim, da v naslednje obdobje vstopamo skupaj, medsebojno povezani, saj s tem damo sebi in drugim priložnost dobrega dela. Sodelujemo in povezujemo se tudi mednarodno. Sodelujemo v mednarodnem projektu štirih držav, ki se imenuje »Evropa za državljane (občane)«, se pravi, da se ne zapiramo v lastne meje, kar pa je za tako majhno skupnost ključnega pomena. Ta projekt, v katerem sodeluje-

jo gasilci, folklor, športniki in planinci, se bo zaključil v mesecu avgustu.«

LETOS PRIZNANJI IN PLAKETA OBČINE RAJKU LESJAKU, VINOGRADNIKOM IN SADJARJEM TER ANTONIJI ŽUMBAR

Rajko Lesjak, dobitnik priznanja občine Cirkulane, je priznanje prejel za aktivno delovanje v Turističnem društvu Cirkulane in na področju ohranjanja starih običajev. In kaj nagrajencu pomeni to priznanje? Rajko Lesjak je povedal: »To je plod dolgoletnega delovanja; od leta 1980 (kot vaška skupnost) do danes. Priznanje je plačilo zame in za še mnoge naše ljudi, ki delajo v sekcijah. Sam bi vse težko zmozel, če ne bi imel za sabo tako

uspešnega društva in tako prizadevnih ljudi. Še naprej se trudim. Čaka nas veliko zanimivega dela in dogodkov. Delam v turističnem društvu, pri upokojencih, gospodinjah in kot prostovoljec pri Karitasu. Delo z velikim veseljem opravljam. Zraven tega sem drugi mandat svetnik v naši občini. Za številne dejavnosti si je potrebno vzeti čas.«

preteklih 20 letih opravilo veliko pomembnega dela; zraven sem od vsega začetka. Veseli me, da so danes dobili priznanje vsi, ki so 20 let delali v društvu. Želeli smo dati ugled haloškemu vinu, kar nam je uspelo, saj se naši vinarji lahko danes ponašajo z odličnimi vini. Ampak za vse to smo trdo delali, izobraževali ljudi, zato smo lahko zelo pono-

Župan Janez Jurgec v družbi letošnjih dobitnikov najvišjih občinskih priznanj.

Društvo vinogradnikov in sadjarjev Haloze je prejelo veliko priznanje občine Cirkulane za 20-letno uspešno delovanje društva. Edi Hojnik, predsednik DVS Haloze, je po podelitvi dejal: »Meni osebno priznanje pomeni veliko, kajti vem, da vodim društvo, ki je v

sni na doseženo. Tudi po 20 letih obstoja smo zelo vpeti v delo društva. Širimo se na celotnem območju Haloz, saj želimo, da Haloze pridejo iz anonimnosti. Delček k večji prepoznavnosti vinorodnih Haloz prav gotovo dajemo tudi vinarji in sadjarji našega društva.«

Za izvirnost so na odru poskrbeli cirkulanski tamburaši.

Za konec pa še torta s prvo svečko in malčki iz zelo mladega Vrta Cirkulane.

Antonija Žumbar je prejela plaketo občine Cirkulane za leto 2011 za večletne izjemne uspehe na področju kulturnega delovanja. Žumbarjeva je bila plakete vesela. Po podelitvi je strnila prve vtise in povedala: »Plaketa pomeni zahvalo za nekaj, kar nisem

ustvarjala samo jaz, temveč vsi v kulturnem društvu. Ob prejemu tega priznanja se lahko spomnimo vseh tistih, ki so nam pomagali že na začetku, in to so naši starši in učitelji, ki so nas navdušili za lepo slovensko besedo in lepo slovensko pesem. Tudi vseh 110 članov, ki jih šteje

naše društvo, in sleherni od nas je vpet v 110-letnico društva, v to priznanje in plaketo. Nobeno društvo samo od sebe ne more delovati, če nima podpore občine in ostalih društev.

Kultura mi ne pomeni samo pesmi in poezije, temveč tudi vrednote,

moralo in odnose med ljudmi. Vse to v širšem pomenu. Ampak na koncu vsi premalo izražamo hvaležnost za vse, kar nam je dano. Da smo to, kar smo, tudi v naši samostojni Sloveniji.«

Tatjana Mohorko
Fotografije: Foto Laura.

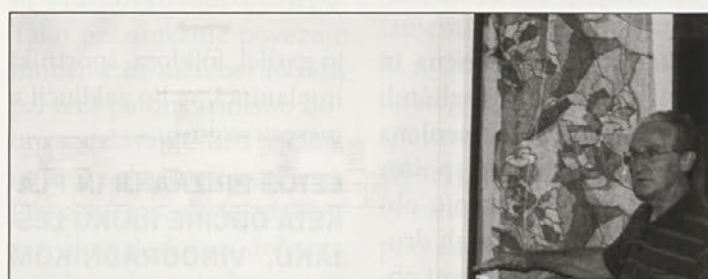
Iskanje korenin pred gradom Borl

Dnem evropske kulturne dediščine za leto 2011 smo v Društvu za oživitvev gradu Borl zopet prispevali naš delež. Naslov in vsebina naše letošnje prireditve, ki je potekala v petek, 30. septembra 2011, sta bila *Delavnica o rodoslovju Cirkulan s podnaslovom »Vsi smo si v žlahti«*. Na delavnici so svoje prostovoljsko raziskovalno delo predstavili **Martin Prašnički**, **Gordana Črnivec** in **Zinka Jurgec Poštrak**.

Martin Prašnički je v daljšem uvodu predstavil osnove rodoslovja in pristop k raziskovanju rodovnih korenin, pri čemer je prisotnim udeležencem delavnice, bilo jih je preko petdeset, v sliki in besedi predočil vire, v katerih je mogoče najti podatke za rodovnik. V svoji bazi podatkov ima preko deset tisoč imen iz občine Cirkulane, ki jih zbira, ureja in povezuje v rodovnike že dobrih dvanajst let. Za več znanih družin cirkulanske župnije in občine je v računalniško urejenih shemah pokazal tudi do 13 generacij prednikov oziroma njihovo potomstvo do današnjih dni. Časovno segajo podatki okoli tristo let v preteklost. Zbrani so bili iz cerkvenih virov, kot so matične knjige in »seznami

duš«, kakor tudi iz javnih arhivov, kjer se hranijo podatki o premoženju naših prednikov in verige dedovanj. Pomemben prispevek za bogatitev podatkov za rodovnike so vsekakor tudi njegova številna družjenja z domačini, ki prispevajo marsikateri aktualen podatek o življenju v naših krajih in o naših ljudeh nekoč in danes. Prašnički je predstavil tudi najnovejšo pridobitev za proučevanje zgodovine belanskih naselij, to je **franciscejski kataster iz leta 1824**. V njem so skice parcel, hiš, cest in poti s spremembami do okoli 1866 ter poimenski sezname posestnikov – naših prednikov.

Gordana Črnivec je prikazala svoje raziskovalne rezultate na primeru svoje rodovine s poudarkom na rodovinah Črnivec in Jurgec. Podajanje je popestrila z dragoceno pisno in slikovno zapuščino, ki sega 150 let nazaj, in jo je odkrila pri sorodnikih na podstrešju. S svojim pristopom k raziskovanju je dokazala, da ji je za preteklost svojega rodu mar, zanimanje pa ji je uspelo vzbuditi tudi pri svojih živčih bližnjih in daljnih sorodnikih, kar je bistvenega pomena za nadaljnje delo in plačilo za njen trud – saj drugega plačila prostovoljski

Prostovoljno raziskovalno delo je v Delavnici o rodoslovju Cirkulan s podnaslovom »Vsi smo si v žlahti« predstavil tudi mag. Martin Prašnički.

Foto: Jernej Golc

rodoslovci nismo deležni.

Zinka Jurgec Poštrak iz okolica Maribora, ki ima svoje korenine v Gruškovcu, je podala zanimiv prispevek o svoji veji Jurgecev, ki segajo v Gradišča, kjer so dobili domače hišno ime Primo-verjaki (ali Pramoverjaki?) že sredi 18. stoletja in so ga s preseljevanji prinesli na gruškovski breg. Starejši se njenega dedka Pramoverjakovega Tunčeka še dobro spominjamo.

Letošnji dnevi evropske kulturne dediščine v Sloveniji nosijo naslov »Dediščinske skupnosti in prostovoljstvo«. Obojemu smo zaprišeženi. V Društvu za oživitvev gradu Borl organizirano raziskujemo in se trudimo za ohranjanje kulturne dediščine, kakor tudi za pisanje krajevne zgodovine; smo pa tudi na tem področju prostovoljci. Upamo, da smo izpolnili

pričakovanja in zanimanje pri obiskovalcih delavnice pred vhodnimi vrati v grad Borl.

Ko smo leta 2006 v okviru dni evropske kulturne dediščine organizirali strokovno srečanje o perspektivah za grad Borl in razvoj Haloz, smo še smeli uživati streho nad sabo v prostorih grajske kapele, medtem ko so nam bila za letošnje prireditev grajska vrata zaprta. Na Ministrstvu za kulturo so ocenili, da je grad za nas in za naša kulturna in izobraževalna dejanja premalo varen, medtem ko v njem lahko muzicira znani ljubljanski violinist. S tem dejstvom se nismo mogli in ne hoteli sprijazniti. Iz zagate nam je pomagal Zoran Dernikovič, ki nam je za prireditev odprl prostor v restavraciji pred gradom.

Martin Prašnički

Mednarodni folklorni festival tudi v Cirkulaneh

V sklopu projekta Azra – Evropa za državljane posamezni kraji gostijo prebivalce iz drugih držav ter gradijo skupno identiteto skozi kulturne in športne dejavnosti. Članom Folklorne skupine Cirkulane KD Cirkulane je zato v veliko čast in ponos, da smo lahko s pomočjo prav tega projekta gostili mednarodno srečanje folklornih skupin z Madžarske, iz Nemčije in s Hrvaške.

Gostovanje skupin se je pričelo 4. junija z novinarsko konferenco in predstavitvijo skupin v večnamenski dvorani v Cirkulaneh. Po skupnem kosilu je sledilo druženje ob petju, plesu in glasbi v šotoru v Cirkulaneh. Tam smo tudi pripravili celovečerni koncert. Z bogatim in peštrim programom smo predstavili, kako ohranjamo kulturno dediščino v posameznih državah. Prireditev sva s pomočjo scenaristke Maje Glaser v narečju povezovala člana folklorne skupine, Miha Tolič in Nina Gabrovec. Izkazalo se je, da kljub različnim jezikom in narečjem kultura ne pozna meja. V plesu, pesmi in glasbi ljudskega porekla se kar hitro najde skupni jezik. To smo dokazali na koncu koncerta s skupnim plesom pobreške polke in rajanjem poznano v noč.

Ob zvokih harmonike so se folkloristi peš podali v Gradišča, do turistične kmetije Arnečič.

Naslednji dan nas je pot vodila najprej v OŠ Cirkulane-Zavrč v Cirkulane na ogled razstave Društva čebelarjev Cirkulane. Prikazali so nam čebelarjenje nekoč in danes, čebelarstvo opremo, živ panj čebel in točili med. Gostje so bili več kod navdušeni.

Nato smo vzeli »pot pod noge« ter

Udeleženci mednarodnega srečanja folklornih skupin z Madžarske, s Hrvaške, iz Nemčije in Slovenije v Cirkulaneh, kjer so jim prijeten sprejem pripravili tudi v vodstvu občine, ki je v dneh festivala praznovala 4. občinski praznik.

Foto: Laura

se ob zvokih harmonike peš podali v Gradišča do turistične kmetije Arnečič. Pričakali so nas s polno mizo dobrot iz krušne peči. Po degustaciji vin smo se spet zavrtili v ritmih domače glasbe. Pot smo nadaljevali do vinske kleti družine Arnečič, nato pa nazaj v Cirkulane. Tam smo v upanju, da se še kdaj vidimo, v prijetnem vzdušju zaključili dvodnevno druženje.

Veseli smo ob spoznanju, da tudi

drugod živijo ljudje, ki jih družijo veselje do plesa, petja, smeha ter predvsem dobro srce. S tem projektom nismo spoznali zgolj novih prijateljev, drugačnih običajev, navad in kulture. Dokazali smo, da smo več kot odlični gostitelji in da so naši kraji in ljudje posebnost in odličnost. Zato smo se po svojih najboljših močeh trudili, trudimo se in še v prihodnje se bomo.

Nina Gabrovec

S tem projektom v Cirkulaneh niso spoznali zgolj novih prijateljev, drugačnih običajev, navad in kulture, ampak so se na izviren način predstavili kot gostitelji in izjemni kulturniki.

Prvo leto je bilo zelo živahno

Neznosna vročina, ki ne godi čebelarjem, je začela popuščati. Prišel je čas, ko bomo čebelarji svoje čebele prepustili zimskemu počitku. Letošnja bera medu je bila v naših krajih dokaj povprečna. Začelo se je s predčasnim cvetenjem sadnega drevja.

Akacija je cvetela že zadnje dni aprila, česar ne pomnijo niti najstarejši čebelarji. Ostala drevesa, kot sta lipa in kostanj, so si sledila tako, da se je medenje prekrivalo. Zelo težko je bilo

pridelati čisti med. Društvo se je zelo povečalo in trenutno šteje 35 članov, število panjev pa že presega 600.

Člani društva smo se udeležili čebelarskega sejma v Celju, ki je bil izobraževalnega značaja. V sezoni smo se udeleževali predavanj v organizaciji ZČD Ptuj, upravni odbor se je sestajal po potrebi, razširjeni sestanek vseh članov pa je bil dvakrat. Skupščine ZČD Ptuj smo se udeleževali redno. Sodelovali smo na občinski prireditvi z delom in lastno razstavo

Čebelarsko društvo Cirkulane je ob letošnjem občinskem prazniku pripravilo vsečno razstavo z naslovom Čebelarjenje nekoč in danes.

Novi član čebelarske družine v Cirkulanah je tudi župan Janez Jurgec, ki ima svoj čebelnjak.

»Čebelarjenje nekoč in danes«. Material za razstavo smo prispevali vsi čebelarji. S strani občanov je bila razstava slabo obiskana, kljub temu pa jo je obiskalo približno 400 obiskovalcev. V juliju smo organizirali srečanje pri Lovskem domu. Zdravila za čebele proti varoju smo dobili 13. avgusta od Veterinarske fakultete, učinki pa bodo najverjetneje različni. Krmljenje čebel s sladkorno raztopino za zimo gre proti koncu, kar za čebelarje še

ne predstavlja počitka. Naše delo se bo nadaljevalo še dolgo v zimo, saj si mora vsak čebelar pripraviti okvirje in satovje za naslednje leto.

V NOVEMBRU BOMO ZNOVA MED MALČKI V VRTCU.

Pripravljamo se na 21. november in akcijo »Med v vrtcu«, ko bomo obiskali domači vrtec in otroke pogostili z medom ter jim povedali kaj o delu in pridnosti čebel.

Milan Kolednik,
ČD Cirkulane

Turistično društvo dočakalo polnoletnost

Člani TD smo se že osemnajstič srečali na občnem zboru in analizirali delo, uspehe in tudi neuspehe ter se dogovorili, kako naprej. Po osemnajstih letih zraste otrok v najstnika in je že odgovoren za svoje početje. V TD smo se tega zavedali in se lotevali takih projektov, ki smo jih lahko izpeljali in tudi finančno pokrili.

Že tradicionalni »Fašenk« pripelje v naš kraj veliko nastopajočih in še več obisko-

valcev.

Ocenjujemo, da je ta prireditve ena od odmevnejših dogodkov v naši mali občini. Vsi nastopajoči se z veseljem vračajo in se pohvalno izražajo na račun organizacije. Več pripomb je o višinah nagrad. Tu pa že naletimo na problem financ. Vsa sredstva, ki jih uspemo pridobiti od zelo dobrih sponzorjev in donatorjev ter prostovoljnih prispevkov obiskovalcev, namenimo za izvedbo priredi-

Trgatev potomke Stare trte z Lenta pri Sv. Ani je že lep primer turistične promocije občine Cirkulane in vinorodnih Haloz ...

tve. Velika zahvala gre vsem, ki so kakor koli pomagali pri izvedbi prireditve. Ocenjujemo, da bi prireditve morali tudi tržno bolj izkoristiti.

Postavitev klopotca, ki je simbol vinorodnega dela Haloze, postaja zelo pomemben dogodek.

Pri cerkvi Sv. Ane postavimo klopotec, ki nam čuva potomko najstarejše trte na svetu. Postavimo tudi cel orkester klopotcev, od najmanjšega do velikana, na naši cesti klopotcev v Slatini in Malem Okiču. Brez naše Sekcije za ohranjanje starih običajev bi ta in še marsikateri druga navada in običaj gotovo že izumrla.

Skupaj z DVS Haloze organiziramo martinovanje z osrednjo prireditvijo v dvo-

rani v Cirkulanah. Vsem, ki nam spomin seže nekaj let nazaj, se toži po odlični lokaciji gradu Borl, kjer je prostor dal tej prireditvi še poseben čar. Pa kljub temu poskušamo tudi v športni dvorani narediti dogodek dovolj zanimiv za obiskovalce.

Člani TD načrtujemo še več akcij, ki bi popestrile in izboljšale ponudbo in spodbudile zanimanje za naše kraje. Tako načrtujemo zaščito stare domačije v Malem Okiču, ureditev romarske poti k Sv. Ani, izdajo zloženke o turističnih zanimivostih v naši občini, postavitev zbirke orodja in pripomočkov.

Zavedamo se, da so nekateri projekti vezani na daljše obdobje in bodo morali po-

Občina Cirkulane ima bogato preteklost in svetlo prihodnost, izjemne naravne in kulturno-zgodovinske danosti. V Turističnem društvu Cirkulane se tega dobro zavedajo.

Foto: TM

čakati na boljše čase. Prav pa je, da načrtujemo tudi za jutri. Trudimo se, da z ozirom na pomoč in podporo storimo največ za naš kraj, občino. Moč neke družbe je v sodelovanju, dogovarjanju

in spoštovanju različnosti.

Pridružite se nam. Skupaj bomo storili še več.

Zvonko Bratušek,
TD Cirkulane

Pri nas se vedno kaj dogaja

Med pomembne aktivnosti Planinskega društva Cirkulane, ki so širšega pomena, sodita dva dogodka. Prvi je dokončna predaja Bračičeve planinske poti svojemu namenu, drugi pa sodelovanje v meddržavnem oziroma medobčinskem projektu štirih držav, Hrvaške kot nosilke, Slovenije, Madžarske in Nemčije oziroma občin Cestica, Cirkulane, Mlinarci in Heiningen.

V okviru praznovanj 4. občinskega praznika naše občine smo pripravili pohod po tretji etapi Bračičeve planinske poti ter s tem zaključili z aktivnostmi dokončnega odprtja. Sedaj je pot v celoti predana svojemu namenu. Izdali smo tudi dnevnik, kjer je opis celotne poti z značilnostmi pokrajine ter s kulturnimi znamenitost-

mi. Pohodniki na svoji poti uživajo v prelepih razgledih na bližnjo in daljno okolico, kakor smo tudi mi na omejenem pohodu.

Kot druga aktivnost je naše srečanje s planinci v Nemčiji, v Heiningenu, v okviru zgoraj navedenega projekta. Tja smo se s predstavniki občine odpravili v mesecu avgustu. Prvi dan smo si ogledali razstavo avtomobilov Mercedes v Stuttgartu. Sledil je panoramski ogled mesta in njegove okolice. Naslednji dan smo se srečali z našimi prijatelji v Heiningenu. Sledil je uradni del in kasneje pohod na bližnji hrib. Na poti smo v pogovoru spoznavali njihov način delovanja planinskega društva, njihovo kulturo ter naravne znamenitosti. Zvečer je sledilo družabno

Na pohodu ...

Foto: Vili Jurgec

srečanje. Zadnji dan smo se sprehodili po mestu, si ogledali njihov gasilski dom ter se v popoldanskem času odpravili proti domu.

V okviru aktivnosti projekta smo se v soboto, 15. 10. 2011, udeležili tudi zaključne konference v Cestici, kjer je bil v celoti predstavljen

projekt in njegovi rezultati. Skupna ugotovitev je bila, da je bil uspešen in da se tudi v prihodnje nadaljuje s prijavljanjem na takšne projekte.

Darka Jurgec, Planinsko društvo Cirkulane

Od binkoštih do jesenske trgatve

Binkošti je star cerkveni praznik, ob katerem so pastirji ob ranih jutranjih urah pokali na pašnikih in tako naznanjali, kateri pastir je prvi na paši z živino. Na ta dan so se potrudili, da so delo opravili do svetih maš in so se tako lahko odpravili v cerkev. Pokanje, ki je značilno za binkošti, je bilo med drugo svetovno vojno prepovedano, zato je tudi po vojni tonilo v pozabo.

TD Cirkulane, Sekcija stari običaji, že nekaj let zapored obujamo ta stari običaj. Tudi letos smo se zbrali na binkoštno nedeljo, 12. junija. Zven binkoštnega poka je po haloških gričih zaigral v zgodnjih jutranjih urah, za marsikoga celo prezgodnjih. Domačini Pristave, Slatine in Okiča, ki se še držijo reka

»Rana ura, zlata ura«, so se lahko prepričali, da tudi ta stari običaj še ohranjamo pri življenju. Ohranili pa smo tudi staro navado, da se na ta dan sprazi »cvrtje« – jed iz jajc, ki se po naporni paši (tokrat samo pokanju) zares lepo prileže.

Naslednji dogodek v našem kraju je bil postavev klopotev. Zbrala se nas je kar velika množica ljudi, od daleč in blizu. Veseli smo bili, da so nam nekaj pesmi prišli odpet Ljudski pevci iz Cirkulan, Sestre Kopinske iz Slatine, Taščice iz Rač ter Mejaši iz Repišč. Manjkalo ni niti domačih in tudi nekaj slučajno mimoidočih muzikantov, ki so dogajanje le še popestrili in iz ljudi izvabili veselje, kar se za tak dogodek tudi spodobi.

V Sekciji stari običaji že nekaj let obujajo stari običaj na binkoštno nedeljo.

Sekcija je 14. avgusta organizirala postavitev klopotev velikana v »Hunski« gorici. Zvok klopotev naj bi po starem izročilu iz vinogradov preganjal kače, kasnejše razlage govorijo o preganjanju ptičev, nam pa je v ponos že njegova šesterokraka podoba, ki se na naše haloške griče še kako lepo poda. Vsi smo veseli njegovega zvoka tudi zato, ker nam naznanja, da grozdje že zori in se približuje še en veliki praznik jesenskega dela leta.

»PREŠALI« V 140 LET STARI PREŠI

In tako je nastopil tudi čas »bratve«. Letošnja jesen nas je obdarila z lepim in toplim vremenom in tudi z bogato letino v vinogradih. V Sekci-

ji že drugo leto obdelujemo vinograd in bogata letina, kot je bila letošnja, povrne ves trud. 18. septembra smo se zbrali člani, da pobereмо pridelek ter se še enkrat poveselimo v dobri družbi, ob jedi in pijači. Veselo smo se podali v vinograd, sonce nas je prijetno grelo in klopotev nam je pel svojo pesem. Ker nas je bilo kar veliko, smo delo hitro opravili, nato pa se podali v klet, kjer smo grozdje zmleli v starem lesenem mlinu, nato pa ga »sprešali« v 140 let stari preši. Kot se za »braje« spodobi, se je glas harmonike in veselih beračev razlegel še dolgo v noč.

Rajko Lesjak, TD Cirkulane, Sekcija stari običaji

Veselo je bilo tudi na trgatvi.

Foto: R. Lesjak

»Od okapaja do braja«

Da ima vsak vinogradnik skozi poletne mesece veliko dela, vemo vsi. V najbolj vročih mesecih smo bili aktivni tudi člani Društva vinogradnikov in sadjarjev Haloze. Že v mesecu maju smo pri Sv. Ani v Dolanah, v neposredni bližini potomke Stare trte z mariovskega Lenta, zakoličili terase, kjer nastaja prvi učni vinograd v Halozah.

Člani društva smo se odločili, da bomo zasadili svoj vinograd, v katerem bomo posadili čim več različnih sort, ki so bile nekoč zastopane v haloških vinogradih. Zato smo 18. maja posadili prvih 16 sort vsake sorte po 10 trsov, skupno torej 160 trsov. Sorte, ki so trenutno zastopane v učnem vinogradu, so: šipon, lipovina, žametna črnina,

laški rizling, renski rizling, kraljevina, modri pinot, portugalka, sivi pinot, beli pinot, kozji zis, rumeni muškat, kraljica vinograda, muškat otonel, sauvignon in rdeča žlahtnina. Kar precej članov se nas je udeležilo te delovne akcije. Brez različnih donatorjev, ki so nam prispevali material ali prostovoljno delo, nam ne bi uspelo. Naslednjo nedeljo

Saditev trsov v učnem vinogradu DVS Haloze pri Sv. Ani, maj 2011. (Foto: Suzana Arnečič)

je dekan pri Sv. Ani daroval mašo v čast svetemu Urbanu, ki je zavetnik vinogradnikov. Po maši smo častno posadili zadnje tri trse sorte lipovina, kar so opravili župan Janez Jurgec, Jani Gönc in Ivan Skočir. Pri zasipanju trsov sta pomagala gospodar vinogra-

da Franc Ambrož in dekan Emil Drev. Po uradnem dogodku je sledilo veselo druženje ob dobri kapljici.

TRGATEV NA SONČNO SOBOTO, 1. OKTOBRA.

V mesecu juliju je bilo potrebno trse okopati in redno

Ksenja Arbeiter, mariborska vinska kraljica, in najtežji grozd modre kavčine pri Sv. Ani, težak 1332 g. (Foto: Suzana Arnečič)

Vsak svoj grozd sta utrgala tudi župan Janez Jurgec in predsednik DVS Haloze Edi Hojnik. (Foto: TM)

Natrgali smo največjo količino grozdja, mariborska vinska kraljica Ksenja Arbeiter pa je odrezala doslej najtežji grozd na trti, ki je tehtal rekordnih 1332 g. Vseh grozdov na trti je bilo letos 34, nekaj manj kot preteklo leto.

skozi celo poletje škropiti. Avgusta na Veliko mašo smo pri Sv. Ani postavili društveni klopotec. Pripeljan je bil s konjsko vprego iz Gradišča od gospodarja Milana Koldnika. Pripravili smo krajši kulturni program, zapel je mešani pevski zbor, zaigrali so mladi harmonikar Jure Bežjak in Trio muzikanti. Da

nam je bilo še prijetneje, je poskrbel Franc Roškar, ki je pripravil pogostitev. Vreme nam je dobro služilo, zato se nas je zbralo kar lepo število. Druženje se je ponovilo tudi 1. oktobra, ko smo opravili tretjo trgatv modre kavčine – žametne črnine, potomke Stare trte. Letos je bil pridelek rekorden v več pogledih.

Trgitev modre kavčine – žametne črnine, potomke Stare trte z Lenta, je bila letos bogata, o čemer se je lahko prepričal tudi poslanec Branko Marinič. (Foto: TM)

Na trgatvi je bilo vzdušje zelo prijetno in veselo.

Utrinki iz društva gospodinj

Članice in člani Društva gospodinj Cirkulane tudi v poletni mesecih ne mirujemo. Komaj so se končali različni tečaji in druženja, že je prišel praznik naše občine. Že po tradiciji je znano, da so gospodinjje v takih primerih neprekosljive, kar smo tudi tokrat dokazali. Pripravili smo kopico različnih dobrot in z njimi pogostili vse udeležence od blizu in daleč.

Različnih dobrot izpod pridnih rok naših članic in članov je bilo na pretek. Poskrbeli smo, da je bil vsak udeleženec prireditve pogostjen s strani članic in članov našega društva. Na tej priložnosti smo se pokazali v novih predpasnikih, ki smo jih

ustvarili s skupnimi silami na pobudo naše nove predsednice Nade Koren. Odzivi so bili pozitivni in se že veselimo novih akcij.

BILI SMO TUDI NA POTEPU PO SLOVENIJI.

Ker pa ni nikoli dovolj znanja in izkušenj, vse sile usmerjamo v nova spoznanja in pridobitve znanja na takšen ali drugačen način. Zato smo se odločili, da se podamo na potep po naši prelepi domovini in tako spoznavamo delo drugih gospodinj. Izkoristili smo prijetno s koristnim in obiskali Mozirski gaj, Logarsko dolino in jamo Pikel. Ogleдали smo si delo vrtnarjev v prelepo urejenem Mozir-

Poletni čas so v Društvu gospodinj Cirkulane izkoristili za obisk Mozirskega gaja, Logarske doline in jame Pikel.

skem gaju, kjer smo dobili ideje za zasaditve domačih okrasnih vrtov in gredic. Ker je bil dan vroč, smo se ohladili v jami Pikel, ki nam je pričarala vse skrivnosti kraških podzemnih lepot. Pot nas je vodila po prelepi Logarski dolini do slapa Rinka, pri katerem so nekateri preizkusili svoje zmogljivosti in se mu čisto približali. Nova izkušnja je bila za nekatere po dolgih letih ponovno obujena, nekateri pa so to pot doživeli prvič. Polni energije in željni novih spoznanj smo se odpravili še do Šmartinskega jezera, ki je eno izmed največjih umetnih jezer na Slovenskem. Po ogledu le-tega nas je, že malo utrujene, pot popeljala proti domu. Domov smo se vrnili

za izkušnjo bogatejši. Zaobjubili smo se, da se ob letu spet dobimo.

Po krajših počitnicah je društvo spet začelo delati s polnim elanom. Pripravili smo program za jesensko-zimski čas. Takrat ima gospodinja največ časa za pridobivanje znanja in novih izkušenj. O vsem tem pa v prihodnji številki glasila.

Če te mogoče zanima delo v našem društvu, se nam lahko pridružiš in s svojimi izkušnjami pripomoreš k še boljšemu ter izvirnejšemu prikazu našega dela. Na koncu še majhna zahvala vsem, ki se trudite, da naše društvo živi in dela uspešno. Naj bo še naprej tako aktivno.

Ivan Tetičkovič

Delavsko razpoložena družina ob letošnjem občinskem prazniku, ko je domačinom in gostom postregla z veliko dobrotami.

Foto: IT

Po haloški vinsko-turistični cesti

Ekipa Halo iz Cirkulan je konec avgusta uspešno izpeljala 3. študijsko turo po vinsko-turistični cesti 11 Haloze v sklopu projekta Vino Cool. Turističnim delavcem iz Slovenije in sosednje Avstrije, predstavnikom turističnih agencij in novinarjem so predstavili turistično ponudbo in primere

dobrih praks, ki jih je v Halozah na vinsko-turistični cesti vse več.

Haloze so bile na dan našega obiska odete v sonce in ves dan so nas spremljale visoke temperature. Študijska tura se je začela v občini Majšperk z obiskom Marijine bazilike na Ptujski

Gori. V gostišču Dolinca so nato popotnikom postregli z odlično haloško malico. Iz občine Majšperk smo se podali v sosednjo občino Žetale, na Vukovo domačijo, kjer je za promocijo lastnih vin poskrbel Franci Plajnšek iz Kočic pri Žetalah. Dobro okrepečani in založeni s promocijskim materialom smo se

Udeležencev študijske ture na VTC11 Haloze je bilo za en avtobus.

sredi vročega dne podali še v občino Videm, na turistično kmetijo Korpič. Gostoljubnost in haloška pristnost se je nadaljevala pri Bedračevih v Slatini, v občini Cirkulane, kjer se na haloških gričih že kar nekaj let uspešno ukvarjajo z vzrejo koz in sirarstvom. Glavna sirarka pri hiši je Milica Bedrač.

Od Bedračevih smo vzeli pot pod noge in se peš odpravili na sosednji haloški grič, v Veliki Okič, k Pintarjevim, kjer je bilo že vse nared za postavitev haloškega klopotca. Možje so ga uspešno postavili pri vinogradu, drugi pa smo iskali senco pod brajdami in si postregli z dobro založene mize. Vse dobrote je v svoji kuhinji pripravila gospodinja Matil-

da Golc. Gospodar Stanislav Golc nas je povabil še v Pintarjevo klet, na degustacijo vrhunskih vin – izbor vin kolekcije Halonga Elite.

Na kmetiji Pintarjevih se je potepanje po delčku vinsko-turistične ceste v Halozah zaključilo. Znova smo se lahko prepričali, da imajo Haloze bogato, še dobro ohranjeno kulturno in etnološko bogastvo, ki si ga spleča ogledati. VTC 11 v prihodnje potrebuje še več promocije, več predstavitev primerov dobrih praks ter pogumnih in predvsem vztrajnih Haložanov, ki jim ne manjka turističnih idej in načrtov.

Besedilo in foto:
Tatjana Mohorko

Predstavljamo vaške odbore

VO BREZOVEC

Vaški odbor Brezovec sestavljajo: Darko Klajderič, predsednik, in člani Maric Hrastnik, Branko Finžgar, Natalija Križnjak, Marjan Brlek, Irma Kramberger in Marija Žuran. Na fotografiji manjkata Branko Finžgar in

Marjan Brlek.

V naselju Brezovec imajo trenutno okrog 120 gospodinjstev, 176 volilnih upravičencev, skupaj pa v naselju živi ____ prebivalcev. Brezovčani so ponosni na svoj kraj, na lovski dom, ki

je v Brezovcu, na znamenito Švajglovo lipo in na urejeno, vinorodno pokrajino. Želijo, da bi bil kraj še bolj urejen, predvsem pa, da bi v priho-

dnjih letih s pomočjo občine modernizirali čim več cest. Najbolj si želijo, da bi bila asfaltirana odsek Krühek in odsek Kolednik.

VO GRADIŠČA

Vaški odbor Gradišča sestavljajo: Milan Jurgec, predsednik, in člani Zvonko Arnečič, Martin Vidovič, Marija Kelc, Roman Orlač, Ivan Kelc in Boris Emeršič. Na fotografiji manjka Martin Vidovič.

Gradišča so eno večjih naselij v občini Cirkulane. Trenutno štejejo 149 gospodinjstev, v kraju pa naj bi živelu blizu 400 prebivalcev. Iz Gradišč se vidi daleč naokrog, kraj pa je tipično turistično-vinogradniško naravnano, in prav v tej smeri se želijo domačini razvijati. V Gradiščah imajo kar nekaj obrtnikov, uspešnih kmetovalcev, tudi dobrih vinarjev,

pekarno domačega kruha Arnečič, turistično kmetijo Emeršič in še marsikaj zanimivega.

V prioriteti njihov želja so urejene ceste z varnostno ograjo, najprej modernizacija ceste Hum, dostopnejši pa želijo biti tudi za turistične avtobuse. Vaški odbor ima dobro mnenje tudi o občinskih delavcih, saj menijo, da postorijo veliko dela in so nasploh koristni za občino in vsa njena naselja. »Naj tako ostane tudi v prihodnje,« pravijo v vaški skupnosti Gradišča.

Tekst in foto:
Tatjana Mohorko

Leto starejši, leto modrejši ...

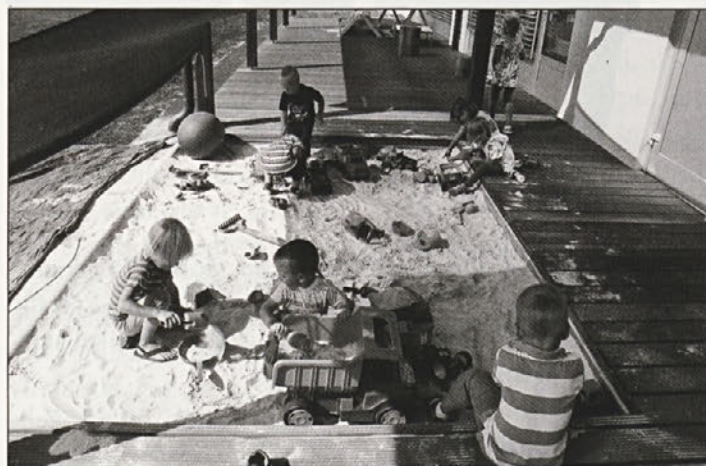
Dolgo, vroče in po senci željno poletje je za nami. Zagotovo ste si nabrali svežih moči, novih idej, morda spoznali kakšnega novega prijatelja več ali pa vam je celo uspelo obiskati našo hiško.

Da je naše poletje minilo prehitro, vam zagotovo ni potrebno govoriti. In če ste

ške vrgli v koš ter naredili svoje prve velike korake.

V dolgo, vroče poletje smo zakorakali skupaj z novimi prijatelji. Sprva so veljali za malce plašne, a so se do danes že ujeli v ritem vrtca in se pridno vključili v vse naše lumparije.

Pa pokukajmo najprej še

Gradili v peskovniku.

Prišla je ... Teta jesen.

morda pomislili, da poleti malo počivamo, ... Ne, ne ... Temu še zdaleč ni tako. Uh, dela je bilo še in še ... In koliko truda, volje in poguma je bilo potrebno pri opravljanju naših novih podvigov. Ja, res je ... Veliki korenjaki znamo plavati že brez rokavčkov, srednji veseljaki smo plenicam rekli »adijo«, najmlajši radovedneži pa dude in fla-

malo nazaj, v mesec april, kjer se je naš opis dogodivščin v vrtcu nekako končal.

Meseca aprila smo se otroci iz starejše skupine udeležili spomladanskega krosa na Ptuju. Da je za zaslužen medaljo potrebno vložiti kar nekaj truda, smo se prepričali kar sami, zato še danes pridno nabiramo moči za vse

Prišel se je lov na medalje ...

Naši zmagovalci.

Pa smo šli ...

nadaljnje tekaške poti.

Da pa v vrtcu ostali prijatelji ne bi bili preveč jezni na naše zmagovalce, smo spomladanski kros priredili tudi na našem športnem igrišču v Cirkulanah, kjer smo se pomerili vsi otroci vrtca. Tisto

jutro smo si oblekli športna oblačila, obuli najhitrejše tekaške čevlje in se podali v težek boj za prav mične medalje. Najprej je bila potrebna dobra organizacija segrevanja in ogrevanja, kasneje pa smo se na startni liniji preizkusili. Dokazali smo, da

Predali smo se petju klopotca.

mo na veliki pohod po občini Cirkulane. Že navsezgodaj zjutraj smo v vrtec prihajali nasmejani, z velikimi in težkimi nahrbtniki ter v športni opremi. Ko smo se zajtrka pošteno najedli, smo pogumno zakorakali na pot. Naša pot je potekala do Pristave, se skozi travnik in gozd vzpenjala do Paradiža, potem se, po težko pričakovani malici, nadaljevala po klanecu navzdol mimo ribnika do Medribnika in se zaključila v Cirkulanah, kjer smo pridno legli k zaslužnemu počitku.

V poletnih mesecih smo nadvse uživali. Spoznali smo nove prijatelje, gradili hiške v peskovniku, se poslovili od pleničk, vrtec spremenili v poletno pravljico, si privoščili nekaj dni oddiha in se vsak dan posebej naučili nekaj novega, zanimivega in poučnega.

Poletje, tisto poležavanje nekje pod drevesom in hlajenje ob hladni vodi nam vsekakor ni vzelo nove energije, idej in radovednosti. Če ste morda pomislili, da smo se takrat predali lenarjenju in poletni sopari, se zagotovo motite. Dela je bilo ogromno, a smo se ga lotili z veliko radovednostjo. V poletnih mesecih smo se otroci vseh skupin nekako med seboj malce pomešali, navezali nova prijateljstva, kmalu pa se je bilo treba privaditi že na težko pričakovano novo šolsko leto, ko so preskoki otrok v starejšo skupino neizbežni. Treba je bilo zopet zavihati rokave in se pripraviti na veliki 1. september.

Prvi september je tokrat že uspešno za nami. Skupine so se napolnile, vrtec se je čudežno spremenil v jesensko deželjo, mi pa smo že nestrpno pričakovali prvi jesenski dan in teto Jesen.

znamo že urno teči, in rečemo vam, da res ni bilo lahko. Kar pošteno smo se natekali, da je bil na koncu trud poplačan z medaljo okrog vratu in z diplomom v roki.

Če smo se meseca aprila in maja izkazali v gibalnih spretnostih, smo se meseca junija še v pevskih in plesnih. Uh, to je bilo zabavno. Najprej smo se otroci iz starejše skupine predstavili na samem občinskem prazniku, kjer smo skupaj »zaplavali na morje«. Nemogoče, da nas ne bi opazili. Saj veste ... Tisti majhni korenjaki na prizorišču, z brisačo na rami, s slamniki na glavi in z velikimi rokavčki ... To smo bili mi. Se spomnite?

In če se meseca junija že nestrpno veselimo dolgega poletja, se po drugi strani žalostimo našega slovesa od Mini-maturantov. Vsako leto je zaključek šolskega leta malce drugačen, a vedno tako, kot se spodobi – glasen, nasmejan in vesel. Da vsega veselja ne bi obdržali samo zase, smo v našo hiško povabili še naše starše in se jim ob prikupnih glasbenih točkah predstavili tako, kot znamo samo mi – nagajivo, otroško in včasih tudi plašno.

Prav tako smo se istega meseca odločili, da pobereмо šila in kopita ter se poda-

Policistu smo pokazali svoje slikarske spretnosti.

Razgibavanje ob bazenu.

Zasluženno smo segli po malici.

Tokrat smo teto Jesen presenetili kar sami. Vsi vemo, da je njena pot dolga, težka in naporna, zato smo jesenske pridelke v vrtec prinesli kar sami. Teto Jesen smo povabili, da si jih dodobra ogleda, jih nekaj zaužije, potem pa skupaj zapeli še nekaj jesenskih pesmic, da je teto Jesen z velikim nasmeškom na obrazu laže odšla iz naše

hiške.

In že je na vrata »potrkal« gospod Oktober. Mesec, kadar otroci praznujemo svoj teden. Ob letošnji temi »Pojdiva s knjigo v svet« smo se otroci поблиže spoznali s knjigo, tisto veliko ali majhno, težko ali lahko. In ker je teden bil pravzaprav naš praznik, smo se že prvi dan

otroci podali na dobro zavarovane in zaprte ceste, kjer smo se imeli možnost izkazati kot veliki slikarji. Na naših cestah so nastale različne poslikave. Da je naša igra na cesti potekala varno, so poskrbeli naši prijazni policisti. Že naslednji dan smo spoznavali knjige. Velike, majhne, tanke, debele, nove in raztrgane ... Ja, tudi nekaj takšnih smo našli. In ker smo se seveda seznanili s pravilnim ravnanjem knjige, smo si priredili delavnico »Popravljalnica knjig«.

To je bilo veselja, dobrega dela in opozarjanja na »nepridiprave«. V sredo smo se otroci podali na pohod po naših haloških cestah, že naslednji dan pa se odpravili v šolsko knjižnico, kjer nam je gospa knjižničarka znova pričarala čudovit pravljичni dopoldan.

Pred nami je še veliko ustvarjalnega dela. Kako se bomo izkazali, pa izveste v naslednji številki občinskega glasila.

Res je ... Znamo biti radovedni, zna-

mo marsikaj povedati, zapeti ali narediti, a najbolj znamo to, kar znate tudi vi – se smejeti, biti prijateljski in biti iskreni.

Zato, dragi prijatelji, en velik iskren pozdrav in pogumen korak v naš vrtec.

Otroci in vzgojitelji iz Vrtca Cirkulane

Besedilo in foto: Kolektiv Vrtca Cirkulane.

Postali smo prvošolci

V mesecu septembru smo postali prvošolci. Sedaj smo se na šolo že kar navadili. Imamo se lepo in počnemo veliko različnih stvari.

Najraje pa:

– v šoli se rada žogam v telovadnici,
Nina Hercog

– v odmoru se rad igram,
Domen Emeršič

– igram se v igralnem kotičku – v kuhinji,
Dajana Novak

– v šoli rada pišem,
Gloria Majhen Gavez

– rišem na tablo,
Daša Dizdarevič

– v odmoru vozim avtke,
Darjan Brlek Šumenjak

– rišem,
Klemen Mlakar, Aljaž Hameršak, Katarina Križanec

– pridem v šolo, rada plešem in se vozim s kombijem,
Nina Košak

– s Teom igram nogomet, rad imam športno vzgojo in se učim,
Anej Bezjak, Teo Črešnik

– telovadim v telovadnici,
Simon Petrovič

– rad zlagam in sestavljam lesene kocke,
Leon Krajnc

Prvošolci OŠ Cirkulane-Zavrč v šolskem letu 2011/12 v družbi učiteljice, vzgojiteljice in policista.

Foto: Arhiv OŠ

– se igram in šalim s prijatelji, pojem in plešem,
Nejc Fuks

– povežujem slike za predmete in živali,
Patricija Milošič

– oblikujem figure iz plastelina,
Ana Rihtarič

– rad imam »velikega« prijatelja in se z njim igram.
Erik Darko Richter

– veseli sva, da se učenci dobro počutijo in radi hodijo v šolo.
Učiteljica Marinka in vzgojiteljica Silva

– rad imam »velikega« prijatelja in se z njim igram.
Erik Darko Richter

– veseli sva, da se učenci dobro počutijo in radi hodijo v šolo.
Učiteljica Marinka in vzgojiteljica Silva

Pojdiva s knjigo v svet

Letošnja tema tedna otroka je v znamenju bralne značke in nosi naslov *Pojdiva s knjigo v svet*. Z njo želimo otroke opozoriti na pomen branja, starše pa vzpodbuditi k razmišljanju o dostopnosti kakovostne knjige otrokom.

Teden otroka je podprt s poslanico pisatelja Slavka Pregla, ki je zapisal:

Knjiga in njen bralec sta zlahkni par, ki mu potovanje v svet prinaša nepozabna doživetja. Kdor bere, seže dlje, kot seže njegova roka, vidi bolje kot s prostim očesom, sliši več, kot gre v njegova ušesa, in ima daljši korak, kot zmorejo njegove noge. Smeh na njegovi poti je veder, vsakršna jeza ga ne greni, ampak vzpodbuja. Vsaka pot mu prinese novo prtljago, ki mu ni v breme, pač pa ga dela lahkega in ga vabi, da potuje znova in znova. Ko srečuje srčne sopotnike, spozna, da je vredno držati besedo in nikomur storiti nič takega, česar ne želi, da bi drugi storil njemu. Kdor s knjigo potuje v svet, vedno pripotuje na zeleno vejo.

V knjižnici sem učencem brala kratke zgodbe, se z njimi pogovarjala o knjigah, kaj jim le-te pomenijo, o pomenu šolske knjižnice, o tednu otroka. Učenci so povedali veliko lepega, zapisali pa so tudi naslednje misli:

Če na svetu ne bi bilo knjig, bi bili zmedeni. Knjiga je naša najboljša prijateljica, iz nje se veliko naučimo. Knjige nam kažejo prave poti v življenju in nas učijo pravega vedenja. (Katja Hercog, 7. a)

V tednu otroka se otroci

zabavamo, se veselimo s prijatelji, družino in sorodniki. (Marina Levanič, 7. a)

Knjige nam marsikdaj pomagajo najti pravo pot v življenju. (Sara Pomberg, 7. a)

Kadar sem žalosten, berem knjige, tako postanem bolj vesel. V šolski knjižnici najdem mir, veselje do branja. Všeč so mi naslednje knjige: *Matilda*, *Štirje in pol prijatelji*, *Kapitan Gatnik*. (Matej Belšak, 7. a)

Jesen je spet potrkala na vrata, tako kot vsako leto, otroci praznik svoj imamo. Tema *POJDIVA S KNJIGO V SVET* je navdušila ves planet. Kaj pa naj bi mi počeli? Brali bomo dobre knjige, se ob njih zabavali in pisali obnove, ki bodo vse imele srečni konec. Pa še polno je idej, ki nas navdihujejo. Dobro bi bilo, da bi veselo brali še naprej in uživali brez mej. (Neli Črešnik, 7. a)

Obstaja veliko stvari, ki te jih naučijo ravno knjige. Nekatere knjige so po vsebini žalostne, vesele, spet druge polne sreče in ljubezni. Knjiga nam lahko spremeni tudi pogled na svet. Včasih se nam v življenju dogajajo podobne stvari kot knjižnim junakom, tako bolečino ali srečo le-teh laže razumemo. V spomin se mi je vtisnila knjiga z naslovom *Nekdo kot jaz*, v kateri je glavni junak skoraj umrl. Šele takrat sem ob branju razmišljala, kaj lahko v življenju izgubiš, in seveda tudi o tem, kaj vse imamo in se tega ne zavedamo. Tudi v tednu otroka se zblizamo s knjigami, jih prebiramo, v njih uživamo in se pripravljamo na prihodnost. (Manja Kojc, 9. a)

Ta mesec pa praznujejo tudi šolske knjižnice – ok-

tober je mednarodni mesec šolskih knjižnic. Letošnje geslo se glasi – Šolske knjižnice opolnomočajo učence za življenje. Govorimo o nadzoru mladih nad svojim življenjem, o sprejemanju pravih odločitev. Praznovanje šolske knjižnice bomo pričeli v začetku meseca, ob tednu otroka. 22. oktobra se bomo spomnili stoletnice rojstva Kristine Brenkove.

Ta mesec bodo učenci 7. razreda v okviru projekta »Rastem s knjigo« obiskali Splošno knjižnico Ivana

Potrča na Ptuj in prejeli knjižno nagrado Dese Muck Blazno resno o šoli. Ves mesec bomo na šoli spodbujali branje na najrazličnejše načine, učenci bodo obiskali tudi bibliobus. V tednu otroka bodo pravljici prisluhnili tudi otroci iz vrtca.

Učencem v tem šolskem letu želim, da bo naša šolska knjižnica še naprej topel kotiček srečevanj, ustvarjanja in učenja.

Marica Zebec,
knjižničarka

Ana Rihtarič, 1. a

Resnični dogodek

Bil je lep sončen dan. Z mamico in atijem smo bili zunaj in se pogovarjali. Ker mi je postalo dolgčas, sem rekel atiju, ali se bova lovila. Ati je bil za igro. Bilo je zelo zabavno, saj sem se mu spretno izmikal. Lovila sva se kar nekaj časa, nato pa se je pripetila nesreča. Spotaknil sem se ob atijevo nogo in nesrečno padel na desno ramo. Moram priznati, da me je rama zelo bolela. Tudi ati in mami sta se prestrašila, da sem si kaj polomil. Zato sta me peljala k zdravniku. Zdravnik nam je povedal, da ni nič zlomljeno in da sem se samo močno udaril. Odšli smo domov.

Mami mi je v avtu rekla, da bo do takrat, ko se bom ženil, vse minilo.

Nejc Kralj, 5. a

JESEN

*Poletje se počasi poslavlja,
jesen nam s polno čašo nazdravlja,
tiho bo dežek šumljal,
nam pesem jeseni šepetal.*

*Kostanji so zreli in mi smo zapeli,
smo grozdje pobrali,
ga prešat peljali.*

*S hribov se sliši petje ptic,
ki pravijo, da gredo v tople kraje,
se vrnejo spomladi,
ko nas zopet njihovo petje pozdravi.*

*Otroci so veselo torbe na ramo dali
in se v šolo podali.
Komaj čakamo, da si novo
znanje nabereemo.*

Sara Jarc, 9. a

KATARINA COLC, OPB

Papiga Papa

*Papiga Papa v zlati kletki živi,
v njej se šopiri in veselo žvrgoli.
Ko pa jo Amadej iz kletke spusti,
jezno jo pogleda in ji govori:
Papa, ne otresaj perja naokrog,
Papa, ne deri se zelo,
Papa, ne grizi za uho,
Papa, ne ščipaj me močno.
Papa, ne letaj k oknu,
Papa, izogibaj se mačku,
Papa, naprej glej,
Papa, daj se malo nasmej.
Papa, ne letaj tako zelo,
saj lahko te v kletko zapro.
Tako papiga živi, v svoji zlati kletkici.*

Amadej Fridl, 5. a

Monika Kelc, 3. a

POLH

Polh je nočna žival. Ima siv kožušček, podoben je veverici. Zelo rad ima želod, lešnike in žir. Je pa tudi semena ter plodove. Če nima več hrane, pa gre na kakšno podstrešje. Tam ogloda vse kar je užitno.

Polšica povrže do deset golih in slepih mladičev. Ko zapihajo mrzle sape, se polhi odpravijo v drevesno duplo, ali pod zemljo. Spomladi pa se prikažejo shušani ter lačni.

Jure Bezjak 3.a

Na jahanju

27. septembra smo se učenci v okviru predmeta šport za zdravje odpravili na ranč gospoda Mirana Vuka. Odpravili smo se s kolesi. Po naporni in hriboviti poti smo končno prispeli na ranč.

Pozdravila nas je gospa Marjana, ki nam je spregovorila nekaj besed o konjih. Ker smo bili utrujeni, smo se lahko okrepčali s slatno jabolčno pito. Hitro smo se povzpeli na konje in jih veselo zajahali. Na voljo nam je bilo kar šest konjev. Prav tako smo si pogledali še ostale konje, ki jih imajo na ranču. Med

čakanjem na proste konje se je pripetil še marsikateri dogodek, ki pa naj ostane skrivnost.

Bili smo že utrujeni. Čeprav smo vedeli, da nas čaka še dolga pot nazaj domov, smo se lepo zahvalili vsem delavcem na ranču, ki so nas tako lepo sprejeli in nas naučili spretnosti jahanja. Odpravili smo se po dolgi, zaviti in prašni cesti nazaj domov. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam omogočili jahanje in neskončno zabavo. Hvala!

Špela Maicen, 9. a

Študentje, pozor, pričelo se je novo študijsko leto!

Ta mesec so slovenska univerzitetna mesta zasedli študentje v upanju na lepšo prihodnost. Nekateri so se v študijske klopi zgolj vrnili, številni so jih zasedli prvič. Slednji so posebej na udaru. Privaditi se bodo morali na nov sistem izobraževanja, učenja, študijskega življenja.

Po končani srednji šoli vsakega dijaka čaka težka in hkrati življenjsko pomembna odločitev. Odločiti se mora, kaj bi rad študiral, in posledično tudi, kaj bi v življenju rad počel in kje bi bil zaposlen. Izbira študija in fakultete je zaradi široke možnosti izbire vsako leto težja.

Prav tako je vsako leto večja izbira študentskih bonitet, kot so npr. boni za prehrano, bivanje v študentskem domu, delo preko študentskega servisa, nižje cene tečajev itd.

Novo študijsko leto sicer ne prinaša drastičnih spre-

memb. Novosti so se uvedle predvsem na področjih, kjer je izobraževalni sistem dopuščal fiktiven vpis na fakulteto. Ti študentje namreč predstavljajo velik problem, saj se vpišejo na izobraževalno ustanovo le zaradi pridobitve statusa in ne zaradi samega izobraževanja. Številne ukrepe zoper fiktiven vpis pa lahko skoraj zagotovo pričakujemo že naslednje leto.

Tudi sama sem študentka, zato vem, da ob naraščajočih stroških življenja in študijskega gradiva ni vedno lahko biti študent. Toda če je človek v družbi sebi enakih, mu gre vse laže od rok. Študentje sami lahko naredite največ za to, da boste čim bolj uživali. Izberite pravo mero vsega in izkoristite vse bonitete, ki jih boste kot študentje imeli. Več boste v tem obdobju poskusili, več izkušenj si boste pridobili za svojo poklicno in življenjsko pot.

Nina Gabrovec

Najbolj srečen/srečna sem, ko:

- dobim stvar, ki si jo želim. Viktorija
- me kdo pohvali. Veronika
- dobim v šoli pet. Žan
- imam nekaj novega. Uroš
- sem na računalniku. Timi
- dobim 5. Blaž
- dobim denar od dedka, mame in atija. Leon
- se ne rabim učiti. Primož
- dobim kakšen evro. Martina
- gremo z mamico na izlet. Monika
- sem pred računalnikom. Aljaž
- se peljem s kolesom. Amadej
- sem s prijatelji. Anja H.
- sem zunaj v naravi. Nejc
- skrbim za svoje živali. Anja K.

Učenci 5. a

Moja soba čez 200 let – domišljjski spis

Moja soba bi bila polna vode. Vhod v sobo bi bil velik tobogan ali skakalnica. Ko bi vstopili, bi dobili škrge, plavalno kožico in plavuti. Namesto postelje bi spala v veliki školjki. Za blazino bi imela vijoličasto spužvo, za odejo pa prav tako vijoličasto morsko solato. V sobi bi bili tudi časovni stroj, čarobna krogla in ogromen, zlat teleskop. Če bi pogledala skozi teleskop, bi namesto vesolja, zvezd in planetov videla roza in vijolične mehurčke. Razen tega bi se v sobi nahajala še najsoodnejši računalnik in televizor. Sredi sobe bi bil moder krog, ki bi izpolnjeval želje.

Veronika Polajžer, 5. a

S TREBUHOM ZA KRUHOM – še doma

Mislím, da je prav, če vendar nekaj napišem tudi, kako je bilo še doma, velikokrat s praznim trebuhom, včasih z veseljem, drugič z žalostjo, v mrazu ali vročini, ob raznih dogodkih in doživljajih.

TEGOBE

Zaradi predvojne krize in posledičnega propada Veletrgovine vina in žganja je oče izgubil službo kletarja v Slovenj Gradcu. V jeseni (verjetno 1939, jaz sem rojen 28. 2. 1937) smo se preselili v nedokončano novo hišo. To je moral biti zame pomemben dogodek, ker se še spominjam, kako so ljudje hodili občudovat novo hišo z »velikimi« okni, »belim« lesenim podom in s strešniki (ciglom) krito streho. Mnoge hiše so takrat še imele ilovnata tla v hiši in slamnate strehe.

V tej novi hiši nas je pozimi pošteno zeblo, ker smo imeli samo notranja okna. V hudih zimah smo vsako jutro občudovali debelo zaledenela okna s čudovitimi ledenimi rožami. Malo bolje je bilo, ko smo na pod nasuli plast zemlje in nanjo položili novi pod. Potem ni več »vleklo iz kleti«. Drv namreč nikoli ni bilo dovolj. Hiša je bila topla samo, kadar se je v razgreti krušni peči pekel dober in dišeči domači kruh.

Vročega avgustovskega dne sva se z bratom Hanzekom čudila, kako naju mama ni zbudila in nama odredila kakega dela, kot je bil sicer običaj. Bilo je že zelo vroče, zunaj je kar puhtelo, a ne mame ne očeta ni bilo od nikoder. Tudi od vseh sosedov naokoli nikjer ni bilo nikogar slišati, kaj šele videti. Čudno. Kaj to pomeni? Kje

so vsi? Skrbelo naju je, da se je nekaj dogodilo in da je nekaj očitno zelo narobe.

Ko se je mama, vsa prestrašena in bleda, le od nekod prikazala, sva takoj hotela vedeti, kaj se je zgodilo in kaj je narobe.

»Tiho bodita! Zginita v hišo!« je bil oster ukazujoč odgovor. Celo popoldne sva morala biti skrita. Zato naju je radovednost še bolj mučila, kaj se je zgodilo. Nič nisva smela vedeti, nič spraševati.

Potem sva le zvedela. Šušljalo se je: »Juliko so ustrelili.«

Strašno. Bilo je grozno. Vsi smo bili prestrašeni. Ljudje so mrkih pogledov bolščali v tla, nihče ni upal glasno govoriti.

Ravbarji so menda zastražili vse štiri ceste, ki so vodile do Debeljakove trgovine, mesarije in gostilne. Z lovskimi puškami so tako na gosto streljali, da je zvenelo, kot da bi padala toča po opečnati strehi. Vdrli so v trgovino, pobrali mesne dobrote, nesrečno Julko z dojenčkom pa je Franček obstrelil in jo dotolkel s kamnom. Prosila je: »Pusti me, Franček, pusti me ...« Sosedje so to slišali, a se nobeden ni upal javiti, kaj šele pomagati.

K sreči denarja niso našli, ker je Julka menda spala na njem.

Ta zločinski umor je bil v noči 17. avgusta 1940.

Pozneje so bili v preiskovalnem zaporu vsi trije bratje od moža Tinča, (ki je bil na orožnih vajah), Franček, Mirko, Ruda in Pihlar ter še nekaj osumljenih. Zaradi začetka 2. svetovne vojne je bil proces prekinjen in so bili vsi izpuščeni. Po vojni so ponovno bili vsi v zapo-

ru, vendar krivca sodišče ni ugotovilo in so ponovno bili vsi svobodni.

Ko je eden od osumljenih, Franček, umrl, so ljudje skrivaj govorili: »On je zaklal Juliko.«

Brat Franček je bil dolgo bolan in je menda, mnogo pozneje, lahko umrl šele, ko je bratu Tinču priznal, da mu je pokončal ženo.

Pred začetkom 2. svetovne vojne so bili vsi za vojsko sposobni moški vpoklicani. Tudi moj oče. Ni bilo prijetno. Matere z majhnimi otroki so bile še posebno v skrbeh. Zaskrbljujoče se je govorilo, kaj in kako bo.

Čez nekaj dni so se skrivaj začeli vračati. Nekaj časa so se skrivali, potem pa, ko je bilo jasno, da je jugoslovanska vojska razpadla, so se, eden za drugim prikazali.

Ko se je približevala nemška vojska, smo v naši kleti pripravili zasilna ležišča za stričeve in teto ter botro Ivanko s Ptujja. Naša hiša še ni imela sprednjih vrat, pa tudi dimnik se z »bele« ceste ni videl, tako da je hiša izgledala nenaseljena. Oče, stric in bratranec Stanko so pazili domačijo in pričakali prihod Nemcev.

Prišli so pozno ponoči. Čuvajočim je odleglo, ker niso delali nobenih problemov. Bili so hvaležni, ker so dobili nekaj jesti in piti. Na naše začudenje so si pekli jajca v stričevi hiši, kar na ilovnatih tleh.

Ko smo zjutraj vstali, smo presenečeni imeli kaj videti. Nemška vojska se je valila po cesti, nad in pod cesto, po hribih, večinoma pešci in razna vojaška vozila. Prihajali so cel dan, celo noč, celi drugi dan, zopet celo noč,

šele tretji dan popoldne so se kolone začele redčiti. Četrtri dan jih ni bilo več. Nismo se mogli načuditi, od kod jih je toliko in kam gredo. Od naše hiše se vidi slovensko-hrvaška meja. Starejšim je godilo, ko so opazovali, kako ogromna vojska izginja za mejo na hrvaški strani.

Mene so zelo prestrašili, ko sem v jeseni 1944 mahal poštnemu avtobusu, ki je kdaj pa kdaj pripeljal po cesti. Po 1. novembru je bila namreč paša dovoljena po vseh pašnikih in travnikih. Tako smo tudi ta dan pasli živino na travnikih, ki sta bila v lasti dveh Polancev. Ko se je avtobus približeval, sem stekel na cesto in na veliko mahal z obema rokama v pozdrav, ne pa zaradi zaustavitve avtobusa. Avtobus se je pred mano ustavil, šele tedaj sem videl, da je bil poln nemških vojakov. Prednja vrata so se odprla. Izstopil je oficir. Nato so se odprla še zadnja vrata. Izstopil je vojak. Eden od teh dveh je nameril brzostrelko proti meni. Odrevenel sem. Nato sem hitro, skoraj po zraku, zdirjal dol proti potoku in se skrivil v grmovje tik nad vodo. Avtobus je odpeljal, jaz pa sem čez nekaj časa, ves trd od strahu, prilezel iz skrivališča k pastirjem.

Po raznih komentarjih so čez nekaj časa šli dve pastirci v gozd po »venike« (tj. povezana butara za podkuriti). Poklicali sta nas in povedali, da na Mejah gorijo hiše. Nismo verjeli. Ko sta se vrnili in čisto resni in zaskrbljeni trdili, da hiše res gorijo, smo šli tudi mi pogledat. Bilo je strašno, saj je res gorelo več hiš. Ker so gorele ena za drugo in tudi tiste na samem, je

bilo jasno, da so jih zažigali Nemci iz avtobusa.

Zaskrbljeni smo se razšli in šli vsak na svoj dom. Doma sta oče in mama že nosila stvari iz hiše, da ne bi pogorele, če bi začelo tudi pri nas goreti. Bil je lep, sončen jesenski dan, zato smo se bali, da bi se kaj na daleč vžgalo. Strah nas je bilo, da bodo zažigali tudi naše hiše. Ko je veter potegnil proti nam, smo začutili toploto od na Mejah gorečih hiš.

Brata sem prosil, naj doma ne pove, da sem jaz ustavil avtobus. Nesrečnež sem mislil, da sem jih razjezil in da so morda zaradi tega požigali hiše.

V resnici je bil vzrok požiga maščevanje, ker so partizani pred tem neko jutro pred sedmo uro zažgali mejno barako – stražarnico na meji pri Sv. Florjanu.

Hiše in gospodarska poslopja so zastrašujoče gorele. Oče in mama sta se celo noč menjavala na straži in pazila, da ne bi kaj zagorelo. Zadnja hiša na vrhu hriba nad cerkvico Sv. Florjana je še gorela, ko so druge že pogorele. Govorilo se je, kako bo šele gorelo, ko bo ogenj prišel v klet, polno vina in žganice. Tretji dan dopoldne je ogenj dogorel v klet. Nenadoma so se ogromni, modri plameni z dimom dvignili visoko v nebo, nakar je tudi ta, sicer imenitna hiša, pogorela kot zadnja, do konca.

PREVRAT

Pred pobegom Nemcev (takrat še nismo vedeli, da so pri nas bili v glavnem Avstrijci), smo več dni poslušali približajoče se in vse glasnejše grmenje topov od vzhoda. Govorilo se je, da bo vojske hitro konec. In res je je potem naenkrat bilo hitro konec. Z bratrancem

Tinekom sva v grabi pasla krave, ko so v nastajajočem mraku, visoko, v velikih lokih, po zraku frčale granate in drugo svetleče razstrelivo. V Cirkulanah je bilo nekaj bunkerjev razstreliva, ki so jih pred pobegom razstrelili.

V šolo že nekaj časa nismo hodili, ker so Nemci zasedli šolo. Po prevratu, ko pouk še ni bil organiziran, nam je Forman kar na prostem razlagal to in ono. Potem nas je vse natrpal v en razred in nam prigovarjal, naj vsak zapeje po eno slovensko pesem. Dolgo se nisem javil, na koncu pa sem le moral tudi jaz nekaj zapeti. Začel sem: »Die blauen Dragoner sie reiten ...« Takoj me je ustavil: »Joj, te pa rajši ne ...!«

Slišali smo, da po celih Cirkulanah leži ogromno streliva, granat ipd. Ko smo prvič prišli v šolo, smo šele videli, koliko vsega mogočega je ležalo naokrog. Največ, nekaj centimetrov debela plast, je bilo puškinih nabojev, granat, min itd. Poti so bile očiščene tako, da so strelivo odgrnili na vsako stran poti, da nam ni bilo treba stopati po strelivu.

Nismo ubogali in smo na skrivaj odnašali vse, kar je bilo zanimivo. Rezultat neposlušnosti in radovednosti je bilo nekaj mrtvih. Največja nesreča je bila, ko je skupino moških, nasproti Gostilne pri Žigi, raztrgala eksplozija mine. Dolga leta je bilo nad mestom eksplozije spominsko obeležje; danes ga ni več, tudi na pokopališču ne.

Ko sva z mamom enkrat prišla v Varež, Cirkulane, je nek nesrečnež ječal za živo mejo nasproti Gostilne pri Žigi. Mama mi ga ni dovolila pogledati; menda je imel vsa čreva zunaj.

Drugega je ubila granata v hiši v Gruškovcu. Bilo je

še nekaj nesreč s smrtnim izidom.

Pištrole so hitro pobrali; v začetku se jih je dobilo za bagatelo, a še za toliko malo nismo imeli denarja.

Nanosil sem si nekaj puškinih nabojev, jih varno zaščitil in globoko zakopal v vogal njive. Hotel sem jih izkopati za veliko noč, da bi imel smodnik za kalkokratnico (tj. debel kos jekla z izvrtino za smodnik in čep, oboje na trdi žici, da se je lahko pošteno udarilo ob trdi predmet, da je tudi pošteno počilo). Nekdo mi jih je očitno ukradel, ker pozneje o »zakladu« ni bilo niti sledu več.

Zelo me je bilo strah, ko me je sošolec Jugovec navedel, da sem zažgal ekrazit v gabrovi živi meji v Čretu, poti od ceste v Medribnik do Vareža. Jeseni sva opazila, da je nekdo skrnil, odložil ali pozabil v vreči okrog od 3 do 5 kg razstreliva. Opazovala sva ga dolgo. Spomladi je vrečka že skoraj razpadla in sva čakala ter se dogovarjala, kaj narediti. Ko je bilo suho, sem ga prižgal, ko sva šla iz šole in ko nikjer ni bilo več nikogar. V začetku sploh ni hotelo goreti, zato sva odšla. Ko sva bila že na pol poti proti domu, se je za nama s kolesom pripeljala učiteljica in me začela klicati.

Bežal sem, a me je dohitela. Stekel sem na travnik, ona za mano. Na travniku sem krožil, dokler nisem omagal. Nagnala me je, da moram ogenj pogasiti in da me ne bo zatožila mami, če bom vse pogasil. Šel sem gasisit, vesel, da mi ne bo kaj hujšega. K sreči tudi živa meja ni gorela. Okrog ekrazita je le malo pogorelo. Očitno je nekdo že pogasil, ker se je le še malo kadilo.

Ko smo hodili v šolo, je nekdo opazil ročno granato

v vodi v potoku Belica. Dogovorili smo se, da nihče ne sme nikomur nič povedati in da jo bomo razstrelili. Potem smo jo večkrat previdno obmetavali s kamenjem, a ni hotela eksplodirati. Zato smo jo prenesli pod most in jo postavili na trdnejšo podlago, da bi učinek kamna bil uspešen. Dogovorili smo se, da jo bomo razstrelili v nedeljo po pozni maši. Po maši smo odhiteli naprej in čakali, da so se začeli približevati ostali. Ko se je približevala skupina moških, smo začeli metati kamenje, enega za drugim. Ko so se približali, je eden pogledal, kaj obmetavamo. Prestrašen je zaklical: »Bežimo, granata bo eksplodirala!« Pognali so se v beg, da se je pošteno kadilo za njimi. Ustavili so se šele za ovinkom za hišo. »A ste nori!« so nas kregali, nam grozili in razlagali vse mogoče, da kaj takega ne smemo storiti. Pošteno so nas prestrašili, zato smo spremenili načrt. Dogovorili smo se, da bomo v jarku pod Mejami v gozdu nad granato zakurili ogenj. Ob dogovorjeni uri popoldne sem dolgo čakal v naši »hosti«, varno na drugi strani slemena, a eksplozije ni in ni bilo. Ne spomnim se več, kaj je bil vzrok, da dogovor ni bil realiziran.

SVOBODA

Kmalu po osvoboditvi je nova oblast začela urejevati preskrbo in utrjevati svojo oblast. Uvedene so bile karte za vse, kar je bilo treba kupiti. Pomanjkanje je trajalo še dolgo, preden so bile karte odpravljene.

Najbolj zoprno je bilo, ko sta se dva predstavnika oblasti po cele dneve s konjsko vprego naduto vozila po vseh cestah in to večkrat na dan po istih cestah. Menda

sta opazovala, kako se ljudje obnašajo, kaj mislijo in kaj govorijo. Predvsem pa v dokaz, da se ve, kdo je zdaj na oblasti.

Ko so bile prve svobodne volitve, je bil oče zelo jezen in je govoril: »Hitler je bil grozen, Stalin je pa še hujši«. Pozno je šel volit in je kroglico vrgel v črno. Ker so skrinjice že spraznili, so tako za vsakega zapoznelega volivca vedeli, kako je volil. Bil je očrnjen in mu tudi straža v Cirkulanah po prevratu nič ni pomagalo.

Nekaj časa je bilo življenje še kar znosno. Po INFORMBIRO-ju je ponovno naenkrat vsega zmanjkalo. Nastopilo je najhujše obdobje, ki se je le počasi in dolgo izboljševalo.

POLETJA

Najtežja dela so bila v največji vročini. Zato so kosci vstajali zgodaj, da so začeli kositi že ob prvem svitu. Kosili so tako, da so vsi s koso zamahnili istočasno. Prvi je začel, drugi za prvim in vsi naslednji v istem ritmu za njim. Lepo jih je bilo videti, kako enakomerno, eden za drugim, kosijo, in slišati rezanje ter šumenje padajoče trave, odrezane z enim samim zamahom.

Eno najtežjih del je bilo »špricanje« vinogradov. Morali so pripeljati ali znositi dovolj vode v gorico, napraviti mešanico gašenega apna in raztopiti modro galico. S to mešanico so morali napolniti nahrbtno »šprico« in ročno poganjati črpalko ter »špricati« trs za trsom.

Prva žetev je bila žetev ovsna in ječmena, nato pšenice in rži. Želo se je ročno, s srpom. Požeto žito z zrnjem so povezovali v snope, te pa zlagali v kopice, da je zrnje do konca dozorelo. Ko je bilo

snope suho, ga je bilo treba zmlatiti. Snope so razvezali, jih razporedili po tleh, s cepci mahali tako, da je cepce lepo padal po snopu. Če sta mlatila dva, sta morala mlatiti tako, da je bilo slišati enakomerno razporejene udarce po slami. Če so mlatili trije ali štirje, so morali še bolj paziti, kdaj se je vključil tretji in za njim četrti. Presledki udarcev so bili krajši, a morali so biti enako dolgi. Če so mlatili na lesenem podu, je pesem cepcev lepo odmevala daleč naokoli.

Po odstranitvi slame od zrnja s plevami je sledilo »vejanje« (tj. ločevanje plev od zrnja). Z »vejačo« so metali zrnje s plevami iz enega kota v drugega. Pleve so hitro padle na tla, zrnje pa je letelo v drugi kot.

Snope so takrat še velikokrat »škopali«, posebno žitne. S snopom so mahali po »škopaču« (tj. velikim grabljem podobni napravi, z zobmi obrnjenimi navzgor), tako da je zrnje izpadalo iz klasja. Slamo so potem prečesali in očistili, jo povezali v snope, da je bila pripravljena za pokrivanje slamnatih streh.

Pokrivanje slamnate strehe je bila prava mojstrovina. Na roženice (»špirovce«) je bilo treba pritrditi otesane letve, »oškopano« slamo položiti na letve, jo lepo poravnati in privezati na letve s posebno žilavo vrbovino. Samo streho je bilo dokaj enostavno pokriti. Posebno znanje pa je bilo potrebno za pravilni zaključek slemena in zatrepov. Pri nas je bil takrat še edini »pokrivač« slamnatih streh, sicer vsestranski mojster, Jakob Vidovič iz Paradiža.

IZLET

Na izlete smo hodili na

gradiški Hum ali z lojtrnim vozom v Trakoščan.

Zelo smo bili veseli, ko je učiteljica zgodaj spomladi povedala, da bomo mogoče šli na morje. Na morje? To bi bilo nekaj izrednega. Da bi se peljali z vlakom in celo z ladjo. Prijavil sem se tudi jaz. Doma nisem upal nič povedati. Nekaj malega denarja sem že imel, a za izlet je še veliko manjkalo. Čas odhoda se je bližal, jaz pa še vedno nisem vedel, kako naj pridem na dan z besedo in povem, da gremo na morje. Denarja sem že zbral dovolj in potrdil prijavo. Dva dni pred odhodom sem končno le obelodanil svojo namero. Bilo je precej presenečenja in razburjenja, zakaj nisem prej nič povedal, da nimamo denarja (»penez«), kaj si bom nesel s seboj, treba mi bo oprati in podobno. Ko sem povedal, da sem denar za izlet že zbral, se je razburjenje malo poleglo. Oče in mama sta takoj začela kombinirati, kaj bom imel na poti, kaj je potrebno oprati in kaj bom oblekel. Odvalil se mi je ogromen kamen od srca, ker smo ta problem rešili še kar dobro in ker je bil izlet končno le odobren.

Na Ptuju smo pozno popoldne le dočakali vlak. Vsi smo bili izredno dobre volje. Šolarji in učiteljica smo si na vlaku pripovedovali razne zgodbe in šale, se igrali različne igre, prepevali, malo spali in se po dolgi vožnji utrujeni in neprespani pripeljali zjutraj na Reko (Rijeko).

Na Reki smo se, spet po dolgem čakanju, vkrcali na ladjo in se odpeljali v Opatijo. Bil je čudovit poletni dan. Mnogo kopalcev se je kopalo in sončilo, od nas pa nihče ni imel kopalk. Sčasoma smo si le, eden za drugim, dolge »gate« (tj. spodnje

hlače) zavihali čim višje, da smo se tudi mi lahko kopali. Ko smo morali iz vode, na soncu namreč nismo smeli biti predolgo, sem se v kabini preoblekel. Ko smo že odhajali, sem se spomnil, da sem v kabini pozabil sušiče se »gate«. Hitro sem stekel in že od daleč videl, groza, kako posušene, na visokem drogu, v vetru plapolajo edino moje dolge »gate«.

Ko sem prišel domov, sem našel mamo na njivi. Zanimalo jo je, kako je bilo na morju in ali je morje res slano. Pripovedoval sem ji vse, od začetka do konca, le o plapolajočih »gatah« nič.

Po povratku z ladjo mi je v glavi oziroma vse naokrog valovalo, kot da sem še vedno na zibajoči se ladji.

Šele tretji dan se je začel svet okrog mene umirjati in je valovanje morja v moji glavi ponehalo.

Sošolec je moral prinesiti domov steklenico morske vode, ker niso verjeli, da je morje res slano.

BORBE

Že pred počitnicami smo imeli velikokrat prave borbe med seboj. Največkrat smo bili skupaj Medribničani in Mejančani proti Paradiščanom ali pa oboji proti Gradiščanom ali Dolančanom ipd.

Ko je bil zadnji dan pouka, smo vsi sodelovali v teh »bitkah«. Pri zadnji veliki bitki nas je bilo vse črno med Cirkulanami in Medribnikom. Združeni smo bili Medribničani, Mejančani in Gruškovčani, Paradiščani in Pohorčani, Pristavčani, Slatinčani in Okičani, Gradiščani, Brezovčani in Dolančani. Torej štiri vojskujoče se skupine. Vsi smo grozno vpili in se drli, mahali in tolkli s palicami, se obmetavali s kamenjem in kar je trdega prišlo pod roke ter preganja-

li drug drugega. Fronta se je pomikala zdaj sem, zdaj tja. Na koncu se sploh ni več vedelo, kdo je proti komu, kdo koga še sovraži. Po dolgi in resnični bitki smo bili tako utrujeni, da nismo mogli več ne tekati niti vpiti. Jeze in zamer ni bilo več in tudi poražene strani ne.

Odrasli fantje so se velikokrat med seboj sporekli zaradi ljubosumnosti, nepravde besede ali pogleda, predvsem pa zaradi dokazovanja premoči. Temu je sledil pretep in velikokrat tudi borba z noži.

Neko noč, ko smo bili pri stričevih na kolinah, smo se pozno zvečer, bratranca Franček in Tinek, Hanzek in jaz dogovorili in s krikom »aufbiks« izzvali neke druge fante. Na naše vpitje so se odzvali in se nam iz drugega brega približevali. Stekli smo v hišo in nekomu povedali, da eni zunaj vpijejo »aufbiks«. Vsi so bili že dobro okajeni, zato so takoj stekli ven in začeli odgovarjati z vpitjem »aufbiks« ter pozivati na korajžo.

Sledilo je prerekanje, kdo je prvi začel. Obe strani sta dolžili druga drugo. Vnel se je pravi pretep in prerekanje. Glasno vpitje in pretep so prekinili bliskajoči se noži.

Drugi dan so razlagali, kako je bilo, kdo je koga in koliko »štihov« je kdo dobil. Eden od bratrancev je imel nekaj plitvih rezov po obrazu in rokah. Mislim, da se je sam previdno porezal.

ZIME

Po pouku smo se v zimskem času velikokrat obmetavali s snegom. Enkrat je kepa priletela zelo strogemu ravnatelju skoraj v oko. Razbežali smo se in sploh nismo vedeli, kdo ga je zadel. Bilo nas je zelo strah, kaj bo na-

slednji dan. Takrat smo še lahko bili pošteno tepeni s šibo po stegnjenih prstih na klopi ali pa z metrom po združenih in gor obrnjenih prstih. Oddahnili smo si, ker naslednji dan nihče niti vprašal ni, kdo je zadel ravnatelja v glavo.

Ko sem v hudi zimi in v velikem snegu gnal kravo napojit k studencu, mi je pobegnila. Letala je sem ter tja in me sploh ni ubogala. Tekajoč za njo, sem padel v snežni zamet v globoki kotanji. Pršiča je bilo do mojih ramen. Nikakor se nisem mogel izvleči iz kotanje, ker se mi je vdiral globoko v sneg. Po dolgem tlačenju snega se mi je le uspelo izvleči iz kotanje. Najbrž sem se Liši smilil, ker me je oddaljena čakala in potem kar ubogala.

Včasih je bila zelo muhasta. Neko popoldne sem jo, kot že prej mnogokrat, poskusil odgnati na pašo. Nenadoma je zamahnila z glavo in me z rogom zadela v čelo. V velikem loku mi je iz čela brizgal debel curek krvi. K sreči je bila v bližini sestra Rozika, ki mi je s krpo hitro zaustavila krvavitev.

RADOSTI

Bilo pa je tudi kdaj pa kdaj kaj veselega. Od sosedovega Maksa dolgo ni bilo nobene pošte, zato smo ga že dolgo imeli za padlega. Po dolgem pričakovanju domačih se je zvedelo, da prihaja domov. In je res prišel, od daleč, z ruske fronte.

Ob večerih je zahajal k deklini; skoraj vsakokrat je veselo igral na harmoniko. Bilo jo je izredno lepo slišati, ko je šel od doma, mimo naše hiše, naprej po kolovozu, nato po poti po travnikih in po cesti proti Cirkulanam. Harmonika je glasno odmevala od doma, najbolj mimo

naše hiše, nato po grapah z različnimi toni in jakostmi, odvisno od smeri vetra, ki je nosil zvoke v različne smeri, dokler ni prišel do svoje drage.

Takrat je bilo še v nava-di, da se je »godovnjaku« na predvečer prišlo pet ali igrat. Obiskovalci so bili povabljeni v hišo, dobili so pijačo, včasih tudi jedačo. Velikokrat se je zaigralo in zaplesalo. Nepričakovano veselje je lahko trajalo pozno v noč.

Na splošno se je prepevalo skoraj ob vsakem delu, če je le način dela omogočal petje. Ženske so pretežno pele podnevi, fantje pa zvečer po opravljenem delu in pred vasovanjem. Večerno petje je imelo poseben čar, ker je lepo in bolj odmevalo od bregov daleč naokrog.

Ko so dozorela prva jabolka, so jih na podu »preše« tolkli, večinoma ročno s tolkači. Zdrobljena jabolka so v kletki »sprešali«. Jabolčni sok je kmalu zavrel. Čez nekaj dni je že bil jabolčnik kot prva, takrat kar dobra pijača.

Še boljše pijačo »podbor« so dobili, ko so pobrali rano zrelo pa tudi že gnijoče grozdje. To je bila prava in obvezna pijača za trgatev.

Po trgatvi je bilo na vrsti ličkanje (kožuhaje) koruze. Na »štrozoku« (tj. ležišču), napolnjenem z ličkanjem, je bilo spanje najbolj udobno in zdravo. Morda se je včasih šušljalo malo preveč, če se je na postelji kaj dogajalo, kar otroci naj ne bi slišali.

Ko so bila jesenska pospravila opravljena, je prišlo na vrsto zimsko delo. »Cufanje« perja za najboljše vzglavnike, luščenje orehov za odlično potico, luščenje bučnih jedrc za zamenjavo za bučno olje itd.

Posebna umetnost je bila izdelava različnih rož in cve-

tja iz raznobarnega krep papirja za božič, svečnico in posebno za poroke. Vsa ta dela so bila vedno spremljana z veselim petjem.

Na koncu se je skoraj obvezno pojavil na mizi najmanj »oprešak«, brez ali z ocvirki, morda celo slastna gibanica ali štruklji.

Moški so imeli po trgatvi veliko dela v kletah. Popravljali so razna orodja, izdelovali so nova toporišča (štile) za sekire, motike in krampe, izdelovali so nove koše, »lajtjake« (za nošenje slame in krme), peharje (slamjače), »korpe«, »špale« za koline itd.

V naših mladih časih so bili glavni cerkveni prazniki, Jožefovo, velika noč, Binkošti, Anino, velika in vala maša, vsi svetniki in božič, posebno cenjeni in spoštovani. Takrat ni bilo treba skoraj nič delati in tudi hrane je bilo več in boljše, kot druge dneve.

Posebni dogodki, pravi prazniki, so bili trgatev in domače koline. Obrano grozdje je bilo treba pred »prešanjem« v kletki »stretati« (tj. z dobro opranimi nogami zmečkati). Pri kolinah je bilo treba pomagati pri zakolu, kar je bilo vedno povezano z malo strahu. V veliko veselje nam je bil otrokom napihneni svinjski mehur, ki je bil takrat naša edina žoga.

Za Sv. Miklavža nas je bilo zelo strah, ali bomo znali dobro moliti, da bomo kaj dobili, ali nas bo odpeljal grozni »krampus«.

Fantje smo hodili pet za novo leto in sv. tri kralje. Hodili smo od hiše do hiše in tako tudi nekaj nabrali in zaslužili.

Pusta smo vsako leto težko pričakovali in si že zgodaj pripravili maske (larfe).

Obiskovali smo vse okoliške domačije in smo skoraj pri vsaki hiši kaj dobili. Enkrat sem celo našel, zame takrat, kar lepo vsoto denarja.

Veliko veselje in priloznost za dekleta je bila svečnica. Tudi one so hodile od hiše do hiše, prosile gospodarja, ali lahko voščijo in pojejo za svečnico. Za tiste čase so bile kar dobro obdarovane.

Bakle za polnočnico (punčke) smo si sami delali. Smrekovo, še boljše borovo, deblo je bilo treba z enega konca razklati, tako dobljene trske raztegniti, vmes vstaviti smolo, povezati, dobro posušiti in na vrhu prižgati. V zimskih večerih je bilo prav čarobno doživetje, ko so se goreče bakle premikale, lazile po zasneženih pobočjih in razsvetljevale poti do glavne ceste.

Najenostavneje je bilo napraviti fračo. Treba je bilo poiskati primerno vejo, po možnosti z dvema enakomerno razprtima in čim bolj enako debelima krakoma, odrezati steblo in kraka na primerno dolžino, na kraka pritrđiti gumi trakova, sicer tedaj težko dobavljiva, na drugem koncu ju pritrđiti na kratek kos usnjenega traku, v njega vstaviti kamenček, z eno roko prijeto ročaj, z drugo roko nategniti gumi trakova, pomeriti in spustiti. Kamen ali kaka druga trda reč je lahko letela zelo daleč.

Napraviti lok je bilo še enostavneje. Poiskati je bilo treba upogljivo palico, konca obrezati za pritrđitev vrvic, jo pritrđiti tako, da je bil lok upognjen, vrvica pa napeta. Puščico smo napravili iz primerne kosa šibe ali uporabnega lesa, jo na zadnjem koncu prirezali tako, da je sedla na vrvico. Z eno roko smo držali lok, z drugo

potegnili puščico z vrvico, pomerili in spustili. Če smo imeli nekaj izkušenj, smo lahko hitro zadeli tarčo.

Puška (pükša) je bila malo zahtevnejše orožje. Primeren kos lesa je bilo treba lepo obdelati, z dletom izdolbsti odprtino za sprožilec, zabiti čep ali žebelj brez kapice med odprtino za sprožilec in kopitom, pritrđiti sprožilec v odprtini tako, da se je pri potegu k sebi dvignil iz odprtine. Spredaj je bila prečka, na katere krakih so bile pritrđene močne gume, na drugem koncu povezane z delom usnja s podaljškom za zataknitev na čep. Usnjeni del s kamnom ali puščico smo nategnili, zatakneli na čep, pomerili in sprožili. Kamen ali puščica sta odletela, odvisno od velikosti puške in napetosti gum, ter zadela tudi oddaljeno tarčo.

Vendar frače, loke, posebej še take puške so nam razumljivo zelo branili, ker so bile tudi zelo nevarne.

Najenostavnejša puška je bila iz bezgovine. Na primeren ravnem kosu bezgovine je bilo treba očistiti mehko sredico. Tako dobljeno cev na enem koncu ošiliti, da je lepo odrezala čep na okrog 1 cm debeli rezini repe (ali krompirja, če mame ni bilo doma), ta čep nato z batom potisniti do drugega konca, ponovno z ostrim koncem odrezati drugi čep, ga potisniti proti drugemu koncu tako, da je prejšnjega z glasnim pokom izstrelilo. To je bila zelo priljubljena igrača in skoraj ni bila nevarna.

Tudi smuči smo si sami izdelovali. V jeseni smo poiskali primeren kostanjev les, ga razklali, obdelali s sekuro ali sekirico (sekirčetom), nato na kvačnem stolu z nožem (nužekom) (rezilom z ročajema, okrog pol metra

dolгим) lepo obdelali dve deski za smuči. Te smo na vrhu zožili, stanjšali, kuhali in jih poskušali čim bolj trajno ukriviti.

Največji problem je bil, ker smo za vstavitev čevlja pribili jermen, ki se je prehitro strgal. S takimi smučmi smo smučali v glavnem samo naravnost. Starejši in boljši so znali voziti tudi zavoje (kristjanije), a za nas so to bile še dolga leta samo sanje. Nasmučali smo se, na naše veliko zadovoljstvo, velikokrat. Enkrat sva bila oba s Hanzekom popolnoma mokra, ker sva drug za drugim padla v potok. Oblačila sva poskušala posušiti na peči, preden bi prišla mama domov. Niso se posušila, ne do prihoda mame niti do odhoda v šolo.

Posebno veselje in uspeh je bil izdelava klopotca. Pri klopotcu so vsi deli v določenih razmerjih, sicer se ga ne da sestaviti, mora se pravilno vrteti, v smeri urinega kazalca, gledano proti repu s strani peres, in seveda 6-peresnega, kar je mnogo težje od 4-peresnega. Vse je leseno, vsak del je iz točno določenega lesa. Edino peresa so bila na križec pritrđena z žeblički.

V spomladanskem času, preden je drevje začelo poganjati, smo si znali narediti piščalko (žveglo). Lep, raven in gladek kos vrbovine je bilo treba na tanjšem koncu odrezati, izrezati odprtino pri ustniku, izrezati tudi nekaj luknjic za pokrivanje s prsti za spreminjanje tona in lubje na zeleni dolžini piščalke krožno prerezati. Z eno roko je bilo treba držati debelejši konec, z drugo pa malo zavrteti lubje od tanjšega konca proti debelejšemu in odrezani kos lubja sneti. Tako dobljeno cev smo za-

prli pri ustniku s kratkim in vzdolžno malo odrezanim valjem, ki smo ga odrezali na tanjšem koncu oguljene vrbovine, ga vstavili nazaj v cev tako, da je bila prirezana stran pri odprtini ustnika. Drugi konec cevi smo zaprli z na debelejšem koncu oguljene vrbovine odrezanim kratkim valjem. In že je bila piščalka pripravljena, treba je bilo samo še lepo igrati in piskati z njo.

Rog smo izdelali tako, da smo na primernem daljšem kosu vrbovine, spomladi pred poganjanjem, špiralno prerezali lubje in ga previdno ločili od stebila. Pred tem smo pripravili kratko cevko iz snetega lubja tanjše vrbovine. Okrog te cevke za rog smo navili špiralno prerezano sneto lubje tako, da se je naslednja plast nalegala na predhodno. Rog se je tako debelil, zadnji ovoj smo prebodli na stičnem mestu s tanko palčko, podobno zobotrebču, da ne bi razpadel. Potem smo ga lahko krivili v različne oblike.

Za vodni mlinček je bilo potrebno malo več iznajdljivosti. Primerno palico smo v sredini z dletom razklali simetrično v krogu na npr. šestih mestih tako, da smo v špranje lahko vstavili npr. od 1 do 3 cm široka in okrog 10 cm dolga tanka peresa. Če smo tak gredelj postavili na dve razvejani in v zemljo potisnjeni podpori v tekoči vodi, se je gredelj oziroma mlinček lepo vrtel. Če smo mu v gredelj dodali na straneh še dodatna, simetrično ali nesimetrično vstavljena peresa, katera dvigujejo kladivca, padajoča na stekleno ali kako drugo pojočo podlago, je bilo slišati zanimivo melodijo mlinčka.

NAPREDEK

Velik napredek je bil prihod elektrike v naše kraje. Najprej so v Cirkulanah sezidali transformatorsko hišico, ki se mi je takrat zdela izredno visoka.

Slavnostna otvoritev je bila v šoli, kjer so bili govori, recitacije in hvale. Najboljša učenka na šoli Ida Petrovič je energično vrgla petrolejko na tla. Zdrobljen cilinder je rezko zažvenketal. Nastala je turobna tišina, nato je glasno zavpila: »Petrolejke nikoli več!« Čez nekaj časa se je kot strela zabliskala vid jemajoča električna luč. Sledilo je občudovanje in veliko veselje.

Potem se je začela borba za napeljavo do hiš. Najprej so elektriko dobili Cirkulančani. Izvedelo se je, da bomo v šoli dobili radio. Čez nekaj dni nas je učiteljica res peljala, verjetno v zbornico, in nam pokazala radio KO-SMAJ. Vklpila ga je. Iz škatle se je zaslíšal moški glas. Ogledevali smo okrog mize, pod mizo, v predale, govornika pa ni bilo nikjer. Dovedovala nam je, da moški ni nikjer skrit, da on pač govori po radiu. Kot drugi, tudi jaz nisem verjel, da govornik ni nekje skrit.

Po tistem čudežu sem razmišljal, da se bom izučil za radiotehniko. Pa je pozneje res nanoslo, da sem po dolgih ovinkih diplomiral na elektroni.

Kar kmalu je bil na vrsti Medribnik. Ker ni bilo denarja, smo mi izpadli iz medribniške trase. Ko je že izgledalo, da nas bo obšla tudi trasa proti Paradižu, se je oče na Hanzekovo in moje vztrajno prigovarjanje le omehčal in si sposodil nujno potreben denar. Seveda pod pogojem, da bomo dali potreben les za drobove in da bova skopala vse po-

trebne luknje za postavitvev električnih drogov. Pred našo hišo je bil predviden A drog, zato sva z veliko muko morala skopati veliko večjo luknjo. Najhujša je bila zadnja luknja v Paradižu pod vrhom, kjer je bil izredno trd kamen. Tam smo morali ročno »vrtati« luknje za razstrelivo. Po dolgem sekaču je bilo treba tolči s težkim kladivom, sekač malo obračati, očistiti odkruške in ponovno tolči in še in še tolči. Bilo je zelo vroče poletje. Po mnogo zgubljenem znoju in težkem delu smo uspeli. Na vrhu ob cesti je bil predviden debel drog, do katerega so žice prišle iz Medribnika, od njega pa so šle levo in desno po Paradižu. Pri postavljanju nam je drog, ko je bil že skoraj pripravljen za v luknjo, nenadoma padel nazaj na tla. Glasno in zamolklo je zabobnelo, breg pa se je tako stresel, da smo ga dobro čutili v nogah.

Za zmagoslavni zaključek in priklop elektrike je bila pri Gerinih svečana večerja. Ko smo občudovali dolgo in bogato, z vsemi mogočimi dobrotami naloženo omizje, nam je malo odleglo za vloženi trud, ki smo ga morali vložiti za elektriko. Zasluženo veselje je trajalo pozno noč.

V začetku smo imeli luči v hiši, kuhinji in zadaj na dvorišču. Dvoriščno luč smo vklapljali s stikom žic, ker ni bilo denarja za še eno stikalo. Mnogokrat sem jo vklaplil brez problema, enkrat pa me je tako treslo, da sem glasno vpil in komaj, s težavo, potegnil prste v stran od žic.

Manj slavnostni konec je bil s kopanjem premoga. Govorilo se je, da je že pred vojno menda Ogorelec ali nekdo nameraval pripeljati

železnico v naše kraje, ker je nekdo nekje odkril premog. Veselili smo se in upajoč čakali zelo potrebne železnice.

Potem so res začeli kopati veliko štirioglato luknjo med cesto in gozdom, nasproti Strnskega. Ko smo se vračali iz šole, smo vsak dan hodili gledat, kako globoko so že. Kopali so tako globoko, da so po lestvah še lahko prišli ven, a o premogu ni bilo nobenega sledu. Po prvem deževju se je luknja napolnila skoraj do polovice. Prišla je zima, stene so se začele kršiti, neslavni rudnik se je sesul sam vase in našega upanja na premog in železnico je bilo konec.

UMOTVORI

Včasih nas je očitno zlodej ali kak peklenšček zapeljal in smo ušpičili tudi kako vragolijo. Tako smo npr. nek večer v Gruškovcu opazili, da je na vratih visela odprta obešanka na zanki za »narbo«. Po kratkem oklevanju smo se vrnili, nataknili »narbo«, na zanko pa obešanko in jo zaklenili. Bilo je v soboto zvečer. Komaj smo čakali, da bomo zvedeli, kdaj bo naslednji dan kdo odklenil vrata od zunanje strani. Bilo je menda veliko razburjenja, ker stara zakonca nista mogla k rani maši, kot sta sicer redno hodila. Odklenili so ju šele okrog poldneva, ko so sosedje šli od pozne maše.

Ali pa, ko sva s Tinekom s »klafterskimi« poleni založila edina vrata stare hiše. Potem sva brez skrbi šla v »gorico«, se pošteno nazobala, nato pa zbudila gospodarja in mu povedala, da mu v »gorici« kradejo grozdje. Dolgo se ni hotel dvigniti s postelje, potem pa je le čez nekaj časa, ko ni mogel iz hiše, začel grozno vpiti in preklinjati. Morala sva zbežati, da sva se lahko pošteno nasmejala.

V naši »gorici« je nekdo

preveč očitno kradel grozdje. Sumila sva, kdo bi bil. S Tinekom sva se dogovorila, da se bo on skril na eno stran nad gorico, jaz pa na drugo stran v klanec. Pričakovala sva, da ne bo tekkel proti domu, ampak v nasprotno smer, proti meni v klanec. Ni bilo treba dolgo čakati, ko se je previdno približeval. Ko je začel trgati grozdje, je Tinek zarohnel. Pregnani je stekel na cesto in tekkel naravnost po klancu navzdol proti meni. Zaprl sem mu pot in ga pričakal raztegnjenih rok. Vame je treščil z veliko silo. V glavi mi je zagrmelo in pred očmi se mi je zabliskalo. Njega je odbilo daleč navzgor, mene pa daleč navzdol. Imel sem občutek, da so mi izpadli vsi prednji zobje. Bolelo je, a nisem smel ust niti odpreti, da ne bi izgubil izpadlih zob. Oglasiti se pa tako ali tako nisem smel, da me zamaskiranega ne bi prepoznal po glasu. Po ustrahovanju in »prebunkanju« smo se razšli.

Ko sem bil sam, sem ugotovil, da mi zobje niso povsem izpadli. S prsti sem jih previdno namestil, potem pa večji del noči nameščal z jezikom. Drugi dan sem pazil, da sem čim manj govoril, da domači ne bi opazili presekanih ustnic in majajočih se zob.

Tunček je naslednji dan prišel in me poskušal prepričati, da sva ga sigurno midva premikastila. Zanikal sem in ga s težavo po dolgem pregovarjanju prepričal, da nisva bila midva. Na vse načine sem se obračal, z bolečino poskušal govoriti čim bolj normalno, da ni opazil mojih razbitih ust.

Potem, ko je verjel, da nisva bila midva, mi je začel razlagati, kako je bilo, kako je tistega, ki mu je zaprl cesto, odneslo kot gromska strela, daleč po klancu navzdol, potem pa sta se pošteno tepla.

Zelo sem se kesal, da sva speljala ta podvig, pri katerem bi lahko zobe popolnoma zgubil. Za »spomin« mi je ostal zgornji, postrani počen in šele pred nekaj leti se mi je končno odlomil, da sem ga moral popraviti.

Pošteno prestrašeni smo bili, ko smo šli Franček, Tinek, Hanzek in jaz neko lepo sončno nedeljo zobat na Zimovo. Po »hosti« smo tiho hodili. Prišli smo do ceste in se razgledali naokrog. Nikjer ni bilo nikogar, nič sumljivega, zato smo se spravili v »gorico« nad lepo, rano zrelo in sladko grozdje. Še poskusil ga nisem pošteno, ko je že iz puške glasno počilo. Zdirjali smo nazaj v »hosto« in tekli, kolikor smo mogli, cikcak, jaz sem menda skakal kar z ovinaka na ovinek, in se poskrili v veliki travi na travniku.

Prijetnejši doživljaji so bili spuščanje z vrha smreke. Splezali smo na vrh, se spustili po zunanji strani navzdol, poprijemajoč se za veje.

Ali spuščanje z vrha gozda po vrhovih mladih dreves. Splezali smo na vrh drevesa, vrh zamajali tako, da smo se lahko prijeli za drugo drevo in tako na naslednje, vse do konca gozda.

Jasno, da je bilo oboje najstrožje prepovedano, ker bi se lahko poškodovali in polomili mlada drevesa.

GLAD

In kako je bilo s trebuhu? Velikokrat so bili prazni. Ko je pšenica dozorevala, smo včasih nabrali zrelega klasja, ga zdrobili, zrnje s pihanjem očistili plev, ga zmleli, da je mama lahko spekla kak »oprešak«.

Nekega lepega, a lačnega dne je mama naju s Hanzekom poslala po dve štruci kruha v pekarno na »musti« (pri mostu čez Dravo v Dolanah). Zabičala nama je, da

kruha ne smeva po poti pojedti, ampak da morava celega prinesiti domov. Kako, tako lačna, o groza. Že od daleč sva vonjala izredno lepo dišeči, sveže pečeni kruh, ko sva se približevala pekarni, kaj šele potem, ko sva ga že imela, zlato rumeno zapečene in ga nedotaknjene prinesla domov. Takrat sem sklenil, da bom pek, tako ga menda nikoli ne bom stradal in nikoli več lačen zaradi kruha toliko trpel. Pa je nanoslo, da nisem postal pek, in je tudi mnogokrat nanoslo, da sem bil velikokrat pošteno lačen.

Neko popoldne smo ostali v Varežu dlje kot po navadi. Nikjer ni bilo žive duše. Razen učiteljev, ki so bili pri vodnjaku in si z glasnim smehom in komentarji prali žabje krake.

Šli smo domov mimo učiteljskega doma in videli, da je okno skladišča šolske kuhinje odprto. Na polici je bilo veliko štruc dišečega kruha. Kako do njih? Vsaj ene. Na vrtu sem našel primerno fizičolovko (kolinavko), nabodel štrucu kruha in jo izvlekel skozi križe na oknu. Potem je sošolec izvlekel še eno. Hitro smo odšli, jedli kruh z veliko slastjo in se ga tudi hitro najjedli. A morali smo ga pojedti, ker nihče ni smel vedeti, od kod nam naenkrat toliko kruha, da ga ne moremo pojedti.

Očetu je bil nekdo dolžan. Denarja mu ni mogel vrniti, zato mu je dolg plačal z velikim košem kruha. Debelo smo gledali, ko smo videli, kako oče sopiha proti domu z velikim košem, polnim različnih vrst kruha. Pošteno smo ga, brez omejitev, jedli, a že tretji dan ga nismo mogli več jesti.

Koš s kruhom je bil spravljen v kleti. Kruh je začel plesneti. Po nekaj dneh je bil

samo še dobra hrana za svinjne. V klet je bil postavljen zato, da se v vročem poletju ne bi prehitro posušil.

Šele pozneje so ugotovili, da bi ga lahko posušili in bi lahko vsega pojedli.

Najhujše je bilo takrat, ko oče ni dobil plače ob določenem dnevu. Doma je bilo vsak dan huje, glad vse večji in za naslednji dan ni bilo več ničesar za v lonec. Tako smo za zajtrk jedli solato in pili črno kavo, isto za opoldne in popoldne in isto za večerjo. K sreči je oče zvečer prišel domov in prinesel plačo in nekaj hrane.

TEPEŽ

Je kdaj tudi šiba pela? Velikokrat. Včasih tudi prehitro. To je bila v glavnem mami na skrb. Najhujše sva s Hanzekom bila tepena, ko sva razdrila očetovo žepno uro, ki sva jo našla na podstrešju (dilah), v »slanijaku« (tj. obešeni zbiti omari za sušenje mesa). Vedel sem, da bova grozno tepena, ko bosta starša ugotovila, kaj sva naredila z uro. Opozarjal sem Hanzeka, da je naj ne odpira, a radovednost naju je preveč mučila, zato sva odprla številčnico. Videla sva čudovito notranjost mehanizma, a številčnice nisva mogla več poravnati.

Mama je takoj zvečer, ko je prišla domov, odkrila rezultat najine radovednosti in naju temeljito namlatila. Bala sva se, kaj bo šele, ko bo zvedel oče. Ne vem, kako sta to rešila, a najbrž sva se mu pošteno zasmilila, ker on ničesar niti omenil ni.

KRIVICA

Ko sem bil nečesa obdolžen, česar nisem storil, sem bil tako jezen in prizadet, da zvečer nisem prišel domov. Začeli so me iskati in klicati, jaz pa sem se skrtil nad nekdanji kamnolom pod hišo in se nisem oglašil. Ponoči me je

pošteno zeblo, zato sem tiho prišel do hiše in se skrtil pod deske pred hišo. Pred mrzlim vetrom sem bil zaščiten, pred mrazom pa ne. Oče me je ponovno klical in iskal in bi skoraj stopil na moje noge, a sem vzdržal skrit do svita in prvega sonca. Ko sem se pozno popoldne prikazal, mi je bil očitno nepravičen greh odpuščen, ker nisem bil tepen in tudi nobenega spraševanja ni bilo.

Proti večeru me je Tinek poklical in rekel, da pri nas gori. Pogledal sem proti hiši, a nisem videl nobenega ognja. Mislil sem, da se norčuje. Ko sem prignal kravo domov, sem videl, da je slama, zložena v velik kup, res pogorela. Ni mi bilo jasno, kdo jo je zažgal, saj sem bil sam doma. Bil sem obdolžen, da sem kup zažgal jaz. Nikakor nikoli nikomur nisem mogel dopovedati, da kupa nisem zažgal jaz. Vsi so mislili, da lažem. Ta krivična obdolžitev me je zelo prizadela in me moti še danes.

Ko sem pozneje bil v Mariboru v IKI-ju v službi, me je nekdo ogovoril. Bil je bratranec V. On je takrat bil nekaj časa pri stričevih. Na tako sumljiv način mi je rekel, da sem jaz zažgal kup, da mi je bilo takoj jasno, da ga je dejansko res zažgal on, kar sem ves čas sumil. Sicer je bil problematičen, včasih prav zloben in velikokrat je ušpičil kaj neprimerne.

Danes, gledano za nazaj, je hudo skoraj pozabljeno, spomini postajajo dražji in vse zgleda lepše, kot je bilo tedaj. Bilo je brezperspektivno, zato ni čudno, da smo se mnogi odločili za odhod, kot rečeno s praznim trebuhom za boljšim kruhom.

Jožef Prašnički

Izdelava historičnih kostumov

Na spomladanskem občnem zboru Društva za oživitve gradu Borl se je porodila ideja o izdelavi historičnih kostumov za člane društva, ki bi tako oblečeni na različnih dogodkih spremljali naš grofovski par Sauer.

Da bi lahko na letošnjem Barbarnem že sodelovali, je sedaj zadnji čas za začetek priprav. Zato vabimo vse, ki vas to veseli, da se nam pridružite in se prelevite v enega od izbranih likov: grajski kronist, grofičina spremljevalka, dojilja mladega grofiča, grajska kuharica, hlevar, dekla, hlapec, haloški kmetič ali kmetica itd. Obleke bodo izdelane po baročni modi iz 2. polovice 17. stoletja, raz-

likovale pa se bodo glede na stan oz. poklic, ki naj bi ga posameznik predstavljal.

POVABILO K SODELOVANJU

V društvu bomo poskrbeli za idejno zasnovo oblačil, njihovo izdelavo pa bomo morali plačati posamezniki iz lastnih žepov, saj društvo žal ne razpolaga s finančnimi sredstvi, ki bi omogočala

Vsi zainteresirani dobijo več informacija na grad.borl@gmail.com.

financiranje takega podviga. Članstvo ni pogoj za sodelovanje. Vabljeni ste vsi, ki vas

veseli raziskovanje preteklosti.

Mira Petrovič

V novih historičnih kostumih naj bi se predstavili že ob letošnjem Barbarnem.

Foto: Urška Mrgole

Mladi veseljaki navdušili na letnem koncertu

Vokalna skupina Mladi veseljaki iz Kulturnega društva Cirkulane, ki deluje od leta 1998, je glasbeni sestav, še vedno po duši in srcu zelo mladih fantov in mož. S svojim petjem se trudimo v domačem kraju obujati pevsko izročil-

lo naših dedkov in babic izpred 110 in več let. Ni nam vseeno, kako se razvija pevska in druga kulturna dejavnost v našem kraju.

Zato skrbimo, da s svojim petjem, upam, razveseljujemo srca mnogih,

ki nas na naši 13 let dolgi poti prihajajo vedno znova in znova poslušati in vzpodbujati. Če sklepam po številni množici in po odzivih po našem letošnjem že 13. koncertu na gradu Borl, je bilo čutiti, da upravičujemo poslanstvo, ki smo si ga zadali ob našem nastanku, tj. ohranjati lepo pevsko izročilo.

Veseljaki smo pod umetniškim vodstvom Petra Gojkoška iz Cirkovc letos pričarali nekaj novega, pa vendar klasičnega. Tako kot vsako leto, smo želeli tudi letošnji »rojstni dan« praznovati v krogu svojih najdražjih, zvestih poslušalcev. Za vse, ki uživajo ob lepotah vokalne glasbe, smo tudi letos pripravili zelo zanimiv in pester izbor pesmi.

Sami smo se predstavili predvsem s slovensko ljudsko in umetno pesmijo. Z našimi gosti Tamburaši iz Cirkovc smo pripravili nepozaben večer ob večno zimzelenih melodijah z Jadrana.

Tako smo z našimi letošnjimi gosti, pod taktirko Draga Kleina, odigrali in odpeli tistih nekaj večno zimzelenih melodij, s čimer smo pričarali pravo

Odlični Mladi veseljaki že 13 let razveseljujejo srca mnogih.

Fotoarhiv društva

dalmatinsko vzdušje.

Na Borlu smo tako doživeli večer za vse ljubitelje prave slovensko-dalmatinske »fešte«, po kateri nas je še dolgo v noč spominjal okus slastnih »morskih« dobrot.

Konec dober, vse dobro, bi lahko rekli, pa vendar ni bilo čisto točno tako. Žal smo letos doživeli tudi nekaj povsem novega, nam še danes povsem nerazumljivega. Zaradi odločitev, ki jih sprejema naša vrhovna oblast, smo

letošnji koncert komajda uspeli izpeljati. Kljub številnim prošnjam lastniku gradu, Ministrstvu za kulturo, nam je uspelo vsega skupaj 5 ur pred koncertom pridobiti dovoljenje, po katerem nam je MK dovolilo izpeljati letošnji koncert, pa še to pod strogimi pogoji, izpred gradu. Tako so letos zidovi tega fenomenalnega in akustično izvrstnega ambienta ostali zaklenjeni. Menda so zelo nevarni. Pomagala nam je sicer tehnika, ki pa, roko na srce, kljub da-

našnjemu napredku nikoli ne bo in ne more nadomestiti tega, kar nam ponuja notranjost gradu. Upam, da se bomo tega vsi skupaj, seveda ob izrazitejši podpori lokalne oblasti, začeli čim prej zavedati. To, kar imamo doma, nimajo daleč naokrog.

Upajmo, da ne bo do takrat prepozno tako za grad, kot za domačo kulturo.

Aleš Klinc,
predsednik KD Cirkulane

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
Območna izpostava Ptuj Narodni dom, Jadranska 13, 2250 Ptuj objavlja

Razpis za podelitev priznanj sveta območne izpostave JSKD Ptuj za leto 2011

Območna izpostava JSKD Ptuj v skladu z 2. poglavjem Poslovnika OI JSKD Ptuj razpisuje priznanja Sveta območne izpostave za področje ljubiteljske kulture za leto 2011:

PRIZNANJE SVETA OBMOČNE IZPOSTAVE JSKD v obliki listine,

JUBILEJNA PRIZNANJA OBMOČNE IZPOSTAVE JSKD v obliki listine.

Predlog mora biti zapisan na priloženem obrazcu in mora vsebovati:

1. Podatke o predlagatelju:

– naziv in poštni naslov društva – predlagatelja, matična številka društva – predlagatelja,

ime in priimek odgovorne osebe predlagatelja,

telefon, fax, elektronska pošta.

2. Podatke o kandidatih:

– ime in priimek oz. naziv kandidata, poštni naslov,

za katero priznanje je kandidat predlagan,

katera priznanja je že prejel.

3. Priloge:

– kratek življenjepis za posameznike

s poudarkom na dosežkih na kulturnem področju oz. kratek povzetek o delu društva;

utemeljitev, ki mora dovolj obširno navesti razloge, ki upravičujejo podelitev predlaganega priznanja.

Merila za podelitev priznanj:

Podelitev priznanja Sveta območne izpostave JSKD opravičujejo predvsem pomembni dosežki ustvarjalnega in poustvarjalnega dela posameznika ali društva na področju kulture. Priznanje se podeli:

– za izjemne dosežke pri organizacijskem delu;

– za razvijanje novih oblik in vsebin dela;

– za področje kulturne vzgoje in izobraževanja;

– za raziskovalno delo;

– za strokovno svetovalno in mentorско delo;

– za razvijanje kulturnega sodelovanja z drugimi društvi in zvezami društev;

– za publicistično delo;

– za dosežke pri ohranjanju nacionalne kulturne dediščine.

Podelitev jubilejnega priznanja Sveta Območne izpostave JSKD upravičuje dolgoletno delovanje posameznika (najmanj 20 let), društva ali zveze (najmanj 30 let), ki je vplivalo na razmah ljubiteljske kulturne dejavnosti.

Podeljevanje priznanj:

Priznanja Sveta območne izpostave JSKD se podelijo enkrat letno na proslavi ob kulturnem prazniku v občini, kjer je sedež izpostave, ali v občini,

iz katere dobitnik prihaja. Podeli jih predsednik/-ca Sveta. O izbiri kandidatov odloča Svet Območne izpostave JSKD Ptuj.

Jubilejna priznanja območne izpostave se podeljujejo na letnih oz. jubilejnih prireditvah društev. O podelitvi odloča na osnovi tega Pravilnika in podeljuje vodja OI JSKD. Podelitev jubilejnih priznanj ni omejeno z datumom. Predloge za jubilejna priznanja je treba oddati najmanj mesec dni pred prireditvijo, na kateri naj bodo podeljena.

Rok za oddajo predlogov za priznanja Sveta območne izpostave JSKD je 10. november 2011.

Popolne vloge pošljite na naslov: Območna izpostava JSKD Ptuj, Jadranska 13, Ptuj s pripisom »Za priznanja«. Predlagatelji bodo o izbiri obveščeni do 25. novembra 2011.

Svet območne izpostave bo obravnaval le popolne in pravočasno prispele predloge.

Razpis se posreduje vsem predsednikom kulturnih društev, osnovnim in srednjim šolam na območju območne izpostave in objavi v glasilih občin, za katere dela območna izpostava.

Ptuj, oktober 2011

Predsednica Sveta OI JSKD:

Silva Fartek, l. r.

Rejci drobnice v Halozah na ekskurziji

1. oktobra smo se člani Društva rejcev drobnice Haloze odpravili na strokovno ekskurzijo in se udeležili 16. državnega tekmovanja v striženju ovac v Semiču. V lepem jesenskem jutru smo bili vsi dobre volje in v pričakovanju, da bodo našim štirim tekmovalcem škarje pri striženju lepo tekle.

Ob prihodu na prizorišče smo najprej zagledali razstavljenе živali, saj je sočasno z državnim tekmovanjem v striženju potekala 9. državna razstava ovac in koz ter 2. državna razstava ovac, pasme belokranjska pramenka.

Pozdravni govor, vodenje

in povezovanje prireditve je pripadlo vsestranskemu gospodu Borisu Grabrijanu. Tekmovalci so svojo spretnost preizkusili v dveh kategorijah, in sicer z ročnimi škarjami in električnimi strojčki.

V kategoriji z ročnimi škarjami naše društvo ni imelo svojega predstavnika.

Prvi trije uvrščeni iz te kategorije so:

1. mesto: Andrej Škibin, 2. mesto: Mojca Noč, 3. mesto: Franc Kalister

Zelo bučno smo navijali za naše strižce, ki so tekmovali v striženju z električnimi strojčki. Od četrtega do sed-

Rejci drobnice Haloze na strokovni ekskurziji v Semiču.

Foto: S. Ranfl

mega mesta so se uvrstili po naslednjem vrstnem redu:

4. mesto: Jernej Kokol, 5. mesto: Damjan Drobnič, 6. mesto: Ron Metz, 7. mesto: Katja Kokot

Prva tri mesta na tekmovanju so pripadla naslednjim tekmovalcem:

1. mesto: Alojz Novak, 2. mesto: Andrej Škibin, 3. mesto: Pavel Novak

Prva dva tekmovalca se bosta udeležila svetovnega tekmovanja v striženju ovac.

Poleg napetega tekmovanja in razstavljenih živali smo si lahko ogledali izdelke, ki jih dobimo pri reji drobnice, in pokušali odlične jedi iz

Organizatorji se zahvaljujejo občini Cirkulane za pomoč pri izvedbi ekskurzije.

mleka in mesa drobnice. Tudi kupili smo omenjene dobrote in jih odnesli domov. Prav tako smo imeli možnost, da smo si lahko nabavili pašno in drugo opremo, ki jo potrebujemo pri svojem delu. Preživeli smo lep in zanimiv dan v družbi z rejci drobnice in prispevali k promociji te kmetijske panoge.

Jelka Zupanič,
DRD Haloze

Tekmovalna ekipa v striženju ovac je bila tudi letos uspešna.

Aktivni tudi v tretjem življenjskem obdobju

Društvo upokojencev (DU) Cirkulane je imelo v marcu 31. občni zbor, na katerem smo v svoje vrste sprejeli 17 novih članov. Od štirih članov smo se morali posloviti. Trenutno imamo v našem društvu 220 članov.

Odbor za izlete je v tem času pripravil izlet in piknik za člane društva, v jesenskem času pa nas čaka še en izlet. Tako bomo izpolnili obljubo, ki je bila dana na občnem zboru članov, ko smo obljubili, da bomo pripravili dva izleta

in piknik.

Naši prostovoljci še vedno obiskuje starejše člane na domu. Ta akcija poteka v okviru projekta »Starejši za starejše« in se izvaja pod vodstvom koordinatorja Rajka Lesjaka. V marcu 2012 bo potekel mandat vsem odborom in komisijam DU Cirkulane. Tako bomo na 32. občnem zboru izvolili nove člane v vseh organih društva.

Marija Vidovič,
tajnica DU Cirkulane

Počitniška delavnica »Naredimo taster«

V Radioklubu Cirkulane S59DDR radi poskrbimo za najmlajše nadebudneže. V preteklosti smo ta naš prelep hobi že večkrat predstavili učencem Osnovne šole Cirkulane-Zavrč, letos pa smo se odločili, da stopimo še korak naprej. Tako smo z namenom širjenja tehniške kulture organizirali delavnico, ki smo jo poimenovali »Naredimo taster«. Naši odločitvi je botroval tudi Javni razpis za sofinanciranje projektov društev v šolskem letu 2010/2011, ki ga je razpisalo Ministrstvo za šolstvo in šport.

Na delavnici se je zbralo 16 učencev. Seveda je bilo tudi nekaj naših otrok, ki doma atije opazujejo pri čudnih pogovorih z »Johny-

em«, v še bolj čudnem jeziku TIT in TA. Presenetil pa nas je Miloš – S57D iz okolice Ljubljane, ki je v haloške brege poslal oba svoja otroka, medtem pa je on z ženo aktiviral še neosvojene SO-TA-vrhove v okolici.

Zbrali smo se v petek 19. 8. pred romarsko hišo pri Sv. Ani v Velikem Vrhu. Spoznavni večer je minil zelo hitro. Postavili smo anteno, naredili nekaj zvez, ugotovili, čemu služijo izvijač, spajkalnik in ščipalke, k sproščnemu vzdušju pa je pripomogel desetletni Žan s svojo frajtonarico. Naslednji dan smo začeli z delom že zelo zgodaj zjutraj. Dvorišče pred hišo se je iz jedilnice hitro spremenilo v delavnico. Začeli smo s spajkanjem skulptur

V Radioklubu Cirkulane so letos poleti dobro poskrbeli za počitnikarje in jim z namenom širjenja tehniške kulture organizirali delavnico z naslovom »Naredimo taster«.

iz bakrene žice, nato smo spoznali osnovne elemente elektronskih vezij ..., vse do končnega izdelka, ki si ga je vsak udeleženec odnesel domov. Vmes ni manjkalo smeha, športa, glasbe in učenja Morsejeve abecede. Moj sin se je novinarju, ki nas je obiskal, pohvalil, da že zna odtipkati svoje ime. In zazvenelo je tit-tit ta-ta-tit ta-ta-ta tit-ta-tit.

Za izdelavo tiskanih vezij je poskrbel Bruno – S51M, Toni – S57MAK in Boštjan – S58MW pa sva njegov prototip »zujalice« s čipom 555 tudi preizkusila. Zmago – S55KW si je zamislil zelo preprosto in učinkovito konstrukcijo ročnega »tasterja«. Pri tem mu je pomagal De-

nis – S52MJ, ki je poleg tega učence pridno učil spajkanja. Danilo – S56PDO (MDE Elektronika) je doniral večino potrebnega materiala, organizacijska in administrativna dela pa je opravil naš predsednik Jernej – S59KM. Za izvrstno hrano je skrbela »klubska kuharica« Lizika Ogrinc. Pri izvedbi delavnice so pomagali tudi Urška – S55UM, Sonja Golc, Andrej – S58TA, Ivan – S51KV, Danči Polajžer, Bruno Ogrinc in Stane – S51GD. Zahvala gre tudi Župnijskemu uradu Cirkulane in gospodu Emilu Drevu za možnost uporabe prostorov.

Boštjan – S58MW

Mladi so uživali v posebnih delavnicah.

Foto: Jernej Golc.

Srečanje z donatorji in prijatelji Radiokluba v Pohorju

Na naši spletni strani smo pred leti zapisali: V Pohorju, nekje v Halozah, v bližini hrvaške meje, stoji hiška, ki je hitro prevzela naša srca, tako da smo njenemu urejanju namenili dolge ure dela in tudi lastnih sredstev. Sedaj se sveti kot nova, antene že stojijo, postaje brnijo ...

Lokacija JN76XH, kot to označujemo radioamaterji, ali po domače Rakišovo v Pohorju 25 a je kraj, ki je zaradi svoje odprtosti na vse strani skoraj idealen za našo dejavnost. S pomočjo sponzorjev in donatorjev smo jo kupili l. 2007 in jo uredili tako, da je bila primerna za našo dejavnost. Donacijo v obliki kritine na strehi nam je ponudilo tudi Kleparstvo

Martin Kokol, a zavedali smo se, da je to takrat bil za nas prevelik zalogaj. Tako smo štiri leta »grelji« to idejo in jo v letošnjem letu tudi izvedli. Nenevadno je začeti graditi objekt pri strehi, a mi smo storili ravno to. Potem ko nam je podjetje Žiher d.o.o. pripravilo celotno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, smo se lotili še

Tu smo bili pod milim nebom, brez strehe.

iskanja finančnih virov. Najprej smo zamenjali enokapnico z dvokapnico, v drugi fazi pa smo uredili še mansardne prostore. Ko je bila streha pokrita in smo prvič malicali v mansardi, je zunaj prijetno deževalo – streha je bila krščena.

Denar za ta podvig smo pridobili iz več virov: 7100 evrov je prišlo s kandidaturom na razpisu LAS Haloze, občina je skupno donirala 3600 evrov, najeli smo tudi premostitveni kredit 17.000 evrov in tako poplačali vse izvajalce. Tega cilja nikakor ne bi mogli doseči, če nam ne bi pomagali mnogi donatorji. Med največjimi, ki smo jih poimenovali kar zlati donatorji, so bili GP Project ing., Asfalti Ptuj, Žihor d.o.o., Občina Cirkulane, Marjan Fuks, avtoprevoznika Darko Ra-

kuš in Bojan Prašnički, Silvo Bedrač, Štefan Ban, Andrej Pernek in Danilo Milošič. Potem so nam pomagali še številni manjši donatorji, ki smo jih poimenovali srebrni in bronasti donatorji. Bilo jih je izredno veliko, njihova imena pa smo objavili v priložnostnem glasilu, ki smo ga izdali ob tej priliki. Vsem skupaj smo zelo hvaležni, saj je vsaka donacija pomembno prispevala k ureditvi naše hiške.

Rokave smo zavihali tudi sami člani radiokluba. Radioklub Cirkulane je registriran kot nevladna organizacija in vpisan v razvid društev pri AJ PES-u. Imamo status organizacije v javnem interesu na področju civilne zaščite in uspeli smo si urediti tudi status prostovoljne organizacije. Tako lahko skla-

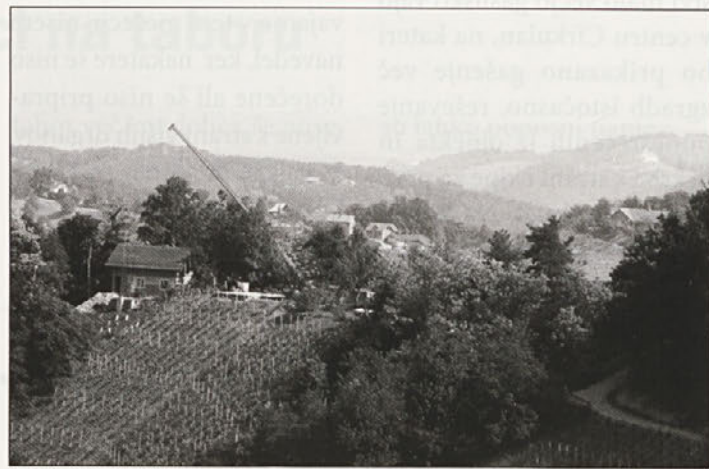
dno z zakonodajo naši člani izvajajo prostovoljno delo, ki se upošteva v razvid dela našega kluba v letnih poročilih pri AJ PES-u. Radioklub Cirkulane šteje 78 članov (1. 9. 2011). Prav številno članstvo je bila tista moč, s katero smo se lahko lotili tako zahtevnega projekta, kot je adaptacija našega klubskega objekta. Energija in odzivnost članov na skupnih delovnih akcijah sta bila ključnega pomena. Na večjih akcijah se nas je zbralo tudi po 25, sicer pa so aktivnosti potekale v manjših skupinah (3–8 oseb). Člani smo k obnovi prispevali tudi v materialu: vijaki, žebli, cement, opeka, les, gorivo, orodje, hrana za de-

lavce ...

Vesetje nad opravljenim delom smo delili skupaj z donatorji in prijatelji radiokluba na prireditvi, ki smo jo poimenovali Srečanje z donatorji in prijatelji radiokluba. Potekala je 10. septembra 2011 ob naši obnovljeni hiški, kjer smo združili piknik, podelitev zahval in kulturni program v vesel dogodek.

Hvala vsem, ki ste nam kakor koli pomagali. Dobrodošli ste na mnogih radioamaterskih dogodkih, ki bodo odslej potekali v naši lepo obnovljeni hiški na lokaciji JN76XN.

Nada Polajžer

»Lokacija JN76XH, kot to označujemo radioamaterji, ali po domače Rakišovo v Pohorju 25 a je kraj, ki je zaradi svoje odprtosti na vse strani skoraj idealen za našo dejavnost,« pravijo v Radioklubu.

Foto: Golc

OKTOBER – mesec požarnega varstva

Kot vsako leto je tudi letos za nas gasilce mesec oktober še malo bolj deloven, saj je ta mesec namenjen vsem oblikam varstva pred požari. V tem mesecu si gasilci prizadevamo prikazati čim več svojih zmogljivosti, obveščamo občane o možnih nevarnostih v njihovih domovih in prebivališčih,

skrbimo za izobraževanje mladih po šolah in vrtcih, skratka delujemo na vseh možnih področjih varstva pred požari.

Tudi Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Cirkulane je v tem mesecu zelo aktivno. Prva večja aktivnost bo evakuacija Osnovne šole

Cirkulane, ki se bo odvijala v četrtek, 20. oktobra v dopoldanskem času. Poudarek bo na čim hitrejši, brez nesreče, izpraznitvi prostora šole. Prikazali bomo tudi uporabo gasilnikov v gospodinjstvu, predvsem v kuhinji. Nadalje bomo v tem tednu obiskali tudi naše najmlajše v vrtcu in jim pokazali našo zašči-

tno opremo in vozila. Tako jih obiskujemo že vrsto let. V tem mesecu nas čaka tudi organizacija srečanja gasilskih veteranov Območne gasilske zveze Ptuj, ki bo v soboto, 22. oktobra v večnamenski dvorani s pričetkom ob 11. uri. Ta srečanja starejših gasilk in gasilcev se vedno odvijajo v mesecu oktobru, vendar

Najmlajši z zanimanjem poslušajo.

vsakič v drugi občini, ki je združena v OGZ Ptuj.

Za konec tega meseca pripravljamo gasilci našega društva v sodelovanju s Civilno zaščito naše občine in sosednjimi gasilskimi društvi malo večjo gasilsko vajo v centru Cirkulane, na kateri bo prikazano gašenje več zgradb istočasno, reševanje ponesrečenih iz objekta in oskrba s strani ekipe za prvo pomoč naše CZ. Na koncu vaje bo prikazana uporaba

gasilnikov v gospodinjstvih in na splošno v prostorih.

Vsi, ki si želite ogledati to vajo, ste vljudno vabljeni. Točen datum bo objavljen na oglasnih tablah in po radiu.

Vseh aktivnosti, ki jih izvajamo v tem mesecu, nisem navedel, ker nekatere še niso dorečene ali še niso pripravljene s strani višjih organov. V gasilskih vrstah se v tem mesecu dogaja veliko stvari, ki so velikega pomena za

našo požarno varnost in preventivo.

Letošnji moto za mesec oktober je: **ALI STE STORILI VSE ZA VAREN DOM?**

Naj bo to moto skozi vse leto in v svojih domovih za svojo varnost poskrbimo predvsem sami, gasilce pa pokličimo, ko česa ne vemo ali ko jih ZELO potrebujemo za reševanje.

V naše vrste se lahko

vključijo vsi, ki želijo pomagati sočloveku v nesreči in v lepem. Predvsem pa vabim vse mlade punce in fante, ki jih to delo veseli in si želijo druženja z nami ter pridobivanja novih znanj in izkušenj.

Naj zaključim z gasilskim pozdravom: »NA POMOČ!«

Ivan Tetičkovič, GČ I. st., poveljnik PGD Cirkulane

Nekateri so si poskušali obleči našo opremo.

Osrednji gasilski praznik letos v Zavrču

13. avgust je bil za gasilce iz občin Zavrč, Cirkula-

ne, Markovci, Hajdina in MO Ptuj velik praznik, saj

so obeležili že 15. dan gasilcev OGZ Ptuj in hkrati tudi 70-letnico PGD Zavrč. Osrednja slovesnost je bila združena v praznovanje 15.

praznika občine Zavrč.

Slovesnost so obogatili z veliko gasilsko parado, v kateri je sodelovalo okrog 300 uniformiranih gasilk

Dan pred osrednjo gasilsko slovesnostjo so v Zavrču odprli prenovljeni gasilski dom in na svečani seji obeležili 70-letnico PGD Zavrč. Za dobro sodelovanje in pomoč so se zahvalili mnogim društvom, tudi sosedom PGD Cirkulane.

Pogled na prireditveni prostor osrednje slovesnosti ob dnevu gasilcev OGZ Ptuj.

in gasilcev, med njimi tudi predstavniki občinskega poveljstva Hajdina. Zaslužnim gasilcem so podelili tudi posebna priznanja in zahvalo za velik doprinos prostovoljnemu gasilstvu.

Uvodna nagovora sta imela predsednik PGD Zavrč Anton Bratuša in predsednik PGZ Ptuj Marjan Meglič. Slavnostni govornik je bil završki župan Miran Vuk. V čestitki ob prazniku se jim je pridružil tudi podpredsednik GZ Slovenije mag. Janez Merc.

Slovesnosti v Zavrču so se udeležili tudi gasilci PGD Cirkulane.

TM

V gasilski paradi ob dnevu gasilca OGZ Ptuj so sodelovali tudi gasilci iz PGD Cirkulane.

Foto: TM, Uroš Matjašič.

Mladi gasilci na taboru

Že četrto leto zapovrstjo so se v času poletnih počitnic na taboru srečali mladi gasilci iz gasilskih društev Območne gasilske zveze Ptuj. Letošnji je potekal od 25. do 27. avgusta pri gasilskem domu v Stojncih, počitnikarji pa so izkoristili lepo poletno vreme in tri dni druženja preživeli po taborniško.

Udeležba je bila več kot dobra, saj se je gasilskega tabora udeležilo 146 mladih

gasilcev, med njimi tudi mladi gasilci iz PGD Cirkulane. Vodja tabora je bil Janko Fišinger, pri delu pa mu je zelo pomagala tudi Hedvika Rojko. Ob zaključku so se mladim gasilcem za dobro sodelovanje na taboru zahvalili regijski poveljnik Janez Liponik, predsednik in poveljnik OGZ Ptuj, Marjan Meglič in Zvonko Glažar ter predsednik domačega PGD Stojnci Dejan Zemljarič. Poudarili so, da je bil letošnji

tabor več kot dober, še posebej pa bo ostal v lepem spominu po prijetnem druženju in dobrih gasilskih vsebinah. Mladim gasilcem so ob koncu podelili posebne spominske medalje, svoje znanje o gasilstvu pa bodo v prihodnje lahko pionirji in mladinci bogatili v svojih gasilskih društvih. Povsod

so lahko ponosni nanje.

TM

Mladim članom PGD Cirkulane se je po napornem taborniškem dnevu prilegel počitek.

Mladi gasilci so bili še posebej navdušeni, ko so lahko gasili ...

(Foto: TM)

In še zadnji dan taborniškega druženja, ko so vsi prejeli posebne spominske medalje.

(Foto: I. Tetičkovič)

SVIT v Spodnjem Podravju

V programu SVIT, ki ga od aprila 2009 izvaja Inštitut za varovanje zdravja Slovenije, so zdravstvene institucije na različne načine obveščale državljane v starosti od 50 do 69 let, naj izkoristijo možnost, da jim na podlagi dveh vzorcev blata odkrijejo morebitne krvavitve, ki bi lahko imele za posledico skrite predrakave spremembe v debelem črevesu in danki.

Statistični podatki junija lani niso bili spodbudni, še posebej sta v 36 % po neodzivnosti izstopali Štajerska in Pomurje. V Društvu žena in deklet občine Hajdina smo zato sklenile, da je potrebno nekaj narediti pri spodbujanju naših občanov, da naj izkoristijo to ponujeno metodo, ki jim lahko dobesedno reši življenje. Danes srečujemo znanke in prijateljke, ki s hvaležnostjo povedo, da se morajo zahvaliti SVIT-u, da še živijo. Prepričane smo, da je potrebno narediti še korak naprej pri prepričevanju še tistega dela prebivalstva, ki še vedno hrani doma neodposlano SVIT-ovo ovojnico.

28. 9. sva s Ptujčanom Tonetom Golom postala ambasadorja programa SVIT, on kot ozdravljenec, ki mu je SVIT odkril raka na črevesu, sama pa kot ena od tistih, ki mi ni vseeno, da toliko ljudi po nepotrebnem umre zaradi prav te vrste raka. S podpisom listine o ambasadorstvu sva se zavezala, da bova pomagala pri informiranju javnosti in hkratnem osveščanju še vedno premnogih omahljivcev, ki morda v sebi nosijo bolezen in zaradi nevednosti ogrožajo svoje življenje.

Objavljamo preglednico o odzivnosti vabljenih v zdravstveni regiji Maribor, ki predstavlja občine Spodnje Podravja, iz katere lahko ugotovimo, kako je se je v treh obdobjih gibala odzivnost v nekem okolju.

Prikazani so podatki o stanju junija 2010, decembra lani in 31. 7. 2011. Razveseljivo je, da je mariborska zdravstvena regija v povprečju dosegla 66,27-odstotno odzivnost in da je kar 8 občin, ki so presegle njeno povprečje. Izjemen porast je v času od decembra lani do julija letos opaziti v občini Ormož, ki je, podobno kot Hajdina, poskrbela za intenzivno obveščanje svojih občanov. Sledijo: Videm, Zavrč, Destrnik in Gorišnica, kjer je porast v zadnjem obdobju večji kot 10 %.

Zaskrbnjujoče pa je v občinah Trnovska vas in Žetale, kjer je stanje julija letos slabše kot ob koncu leta 2010.

Sklenila sem, da se s tem poročilom obrnem na župane in urednike občinskih glasil v Spodnjem Podravju in poskušam kot nezdravstvena delavka vplivati na vse, ki ste podobno neodločni, kot sem bila vse do novembra lani tudi sama. Premaknilo me je šele pismo Lili Gričarjeve iz Gozda Martuljka, ki mi je predstavila svojo zgodbo. Odkrito je spregovorila o raku, ki so ji ga odkrili ter odstranili po zaslugi SVIT-a, in postalo me je sram, da sem njena prijateljica, pa sem pol leta imela SVIT-ovo pošto v predalu.

V Društvu žena in deklet občine Hajdina smo si v novembru lani zadale cilj, da

Silvestra Brodnjak in Anton Gol sta nova ambasadorja SVIT-a v Spodnjem Podravju. S podpisom listine o ambasadorstvu sta se zavezala, da bosta pomagala pri informiranju javnosti in hkratnem osveščanju še vedno premnogih omahljivcev, ki morda v sebi nosijo bolezen in zaradi nevednosti ogrožajo svoje življenje.

Foto: TM

vsaka od nas v vsakdanjih pogovorih napelje besedo na SVIT in na ta način širi pozitivno miselnost ter informacije v svojem okolju. Začelo se je SVIT-anje po hajdinsko. Organizirale smo okroglo mizo na temo Postavimo se po robu raku na črevesju. Povabile smo ekipo z Inštituta za varovanje zdravja, pod vodstvom neumorne Marjete Keršič Svetel. V času okrogle mize, ki je bila 21. 3. v Termah – v Primusu, so si udeleženci lahko ogledali napihljivo maketo debelega črevesa in znake bolezni. Na našo pobudo so si to maketo lahko istega dne med dopoldansko malico ogledali tudi zaposleni v Talumu v Kidričevem, kjer je veliko delavcev, predvsem moških, ki spadajo po starosti v najbolj rizično skupino. Podobno akcijo je v občini Ormož izpeljala Cilka Špindler s sodelavkami iz ZD Ormož. Kar dva dni je ekipa študentov odgovarjala na mnoga vprašanja mimoidočih, ki so prišli in se sprehodili skozi debelo črevo. Tudi

podjetje Carerra je tako kot Talum prisluhnilo organizatoricam. Pozitiven rezultat naših prizadevanj je razviden iz tabele.

Moja želja je, da bi v časopisih vseh občin Spodnjega Podravja objavili to vsebino in s tem prispevali svoj del k še boljši obveščeni bralcev o programu SVIT, ki tako kot DORA in ZORA pomagata odkrivati in pravočasno zdraviti bolezni današnjega časa.

Silvestra Brodnjak,
ambasadorja programa
SVIT

Odzivnost občin Spodnjega Podravja v programu SVIT – stanje junij in december 2010, avgust 2011

Občina	SVIT - odziv 30. 6. 2010	Občina	SVIT - odziv 31. 12. 2010	Občina	SVIT - odziv 31. 7. 2011	Občina	Novi vrstni red občin
Dornava	58,55	Hajdina 27,96	68,73	Hajdina	78,41 9,68	Hajdina	78,41 37,64
Ptuj	51,48	Ptuj	66,18	Ptuj	74,57 9,39	Ptuj	74,57
Kidričevo	48,20	Markovci	64,94	Markovci	69,01 4,07	Ormož	74,43 31,92
Majšperk	45,37	Središče	62,58	Središče	61,65 -0,93	Majšperk	69,76
Videm	43,45	Kidričevo	59,27	Kidričevo	65,56 6,29	Markovci	69,01
Gorišnica	42,86	Majšperk	56,76	Majšperk	69,76 13,00	Videm	68,68
Ormož	42,65	Dornava	56,38	Dornava	58,94 2,56	Zavrč	67,95
Cirkulane	41,90	Trnovska vas	55,00	Trnovska vas	50,00 -5,00	Gorišnica	67,77
Markovci	41,28	Gorišnica	54,51	Gorišnica	67,77 13,26	Kidričevo	65,56
Hajdina	40,77	Podlehnik	53,78	Podlehnik	60,50 6,72	Središče	61,65
Središče	39,27	Cirkulane	52,00	Cirkulane	59,35 7,35	Podlehnik	60,50
Trnovska vas	37,78	Zavrč	51,96	Zavrč	67,95 15,99	Destrnik	60,00
Podlehnik	36,94	Žetale	50,65	Žetale	49,44 -1,21	Sv. Andraž	59,38
Zavrč	36,67	Sv. Andraž	50,00	Sv. Andraž	59,38 9,38	Cirkulane	59,35
Sv. Andraž	35,00	Videm	49,87	Videm	68,68 18,81	Dornava	58,94
Destrnik	31,60	Ormož	48,78	Ormož	74,43 25,65	Juršinci	55,38
Juršinci	31,25	Juršinci	48,18	Juršinci	55,38 7,2	Trnovska vas	50,00
18Žetale	30,84	Destrnik	45,12	Destrnik	60,00 14,88	Žetale	49,44
Ormož 25,65	Videm 18,81	Zavrč 15,99	Destrnik 14,88	Gorišnica 13,26	Majšperk 13,00	Hajdina 9,68	Ptuj 9,39

SOROPTIMIST KLUB PTUJ za MAMOGRAF

Leta 2001 smo na pobudo in pod okriljem botrskega kluba iz Maribora ustanovile Soroptimist klub Ptuj. Smo tretji klub v Sloveniji, sicer pa eden od tisočih na svetu. Naša posebnost je, da smo vanj vključene le ženske, uspešne, poslovne in takšne, ki lahko s svojim znanjem, srčnostjo in z ljubeznijo pomagamo ljudem, potrebnim pomoči. Danes, po desetih letih, smo na svoje delo ponosne, v družbi uživamo ugled, najpomembnejše pa je, da smo med seboj tudi prijateljice.

Letos naš klub praznuje 10 let in zato bi to obletnico rade zaokrožile z največjo akcijo doslej – z nakupom nujno potrebnega digitalnega medicinskega aparata – MAMOGRAFA, ki omogoča varno in hitro diagnosticiranje raka na dojki in je pogoj za to, da bodo te preglede lahko še naprej opravljali v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča na Ptuj.

Le skupaj, tudi z Vašo pomočjo, bomo zmogli in zbrali potrebna sredstva za nakup aparata, ki bo našim ženam, mamam, babicam in

hčeram omogočal zgodnje odkrivanje raka na dojki. To ni bolezen, zaradi katere bi danes umirali, seveda, če jo odkrijemo dovolj zgodaj. In prav temu služi mamograf.

V ambulanti ptujske bolnišnice letno pregledajo 3600 pacientk.

Ne dovolimo, da takih pregledov na Ptuj ne bi več opravljali. Sami poskrbimo zase, zberimo denar, kupimo mamograf in rešimo življenje žensk, čeprav tudi moški niso izvzeti.

Akcija Soroptimist kluba Ptuj v letu 2011 – zbiranje sredstev za MAMOGRAF

Rak je bolezen starejših ljudi, tudi rak dojke. Življenjska doba se podaljšuje, zato ženske zbolevajo za rakom dojke pogosteje kot nekoč. Pomembni nevarnostni dejavniki, ki so povezani z večjim zbolevanjem za rakom dojke, so:

- demografski (spol, starost, zemljepisna lega),
- dejavniki materinstva (zgodnja prva menstruacija, pozna mena, starost več kot 30 let ob prvem porodu, nerodnost, majhno število otrok, opustitev dojenja),

Prispevek nakažite na bančni račun:

04202-0001807435, odprt pri Novi KBM

www.soroptimist-ptuj.si

- oralna kontracepcija (le v obdobju jemanja),
- hormonsko nadomestno zdravljenje (še po več letih jemanja),
- nezdrav življenjski slog (alkohol, neuravnotežena prehrana z nasičenimi maščobnimi kislinami, debelost, telesna neaktivnost),
- mamografska nepregledanost dojke,
- dednost.

Vir: Onkologija, MK 2009.

Akciji so se pridružili so-

rodna kluba Lions Ptuj in Rotary Ptuj, drugi humanitarni klubi in mnoga podjetja, organizacije, zasebniki, zdravniki in medicinske sestre ptujske bolnišnice ...
Združimo moči, saj gre za naše življenje in življenje naših ljudi.

Soroptimist klub Ptuj za mamograf

Foto: Langerholc

POLICIJA SVETUJE – Sprememba prometne zakonodaje in kratka pojasnila

Že 20. decembra 2010 je bil v Uradnem listu, št. 109/2010 objavljen nov prometni zakon, ki je zamenjal Zakon o varnostni cestnega prometa. Ta prometni zakon je začel veljati 1. aprila 2011, uporabljati pa se je začel s 1. julijem 2011, nekateri členi pa celo 1. 10. 2011. Nov prometni zakon vsebuje štiri zakone, in sicer Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP), Zakon o

voznikih (ZVoz), Zakon o motornih vozilih (ZMV9) in Zakon o cestah (ZCes-1). Glede naj dejstvo, da vsebuje sedanja zakonodaja nekatere bistvene spremembe, predvsem za kršitelje, vas bomo v tem članku seznanili le z nekaj bistvenimi in tistimi, ki bodo kršitelje najbolj prizadeli z izrečenimi sankcijami. V zakonu so večje spremembe v samih globah, ki so višje od prejšnjega

zakona, sledijo stranske sankcije, to je prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, pridržanje voznika in povsem novim institutom – odvzem motornega vozila. V tej zvezi vam ponujamo nekaj pojasnil, ki vam bodo koristila in boste z zakonodajo bolj seznanjeni, predvsem pa upam, da jih ne boste niti potrebovali, če boste spoštovali predpise nove zakonodaje.

ZASEG VOZILA

Z novim institutom zasega motornega vozila na podlagi 23. člena ZPrCP se glede na določila starega zakona širijo pogoji za zaseg motornega vozila. Na podlagi prvega odstavka 23. člena ZPrCP policist zaseže vozniku motorno vozilo, s katerim je bil zaloten pri storitvi hujšega prekrška, in je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: če je bil storilec kot voznik motornega vozila v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek:

- prekoračitve dovoljene hitrosti v območju za pešce ali v območju umirjenega prometa za več kot 20 km/h,
- prekoračitve dovoljene hitrosti na cesti v naselju za več kot 30 km/h,
- prekoračitve dovoljene hitrosti na cesti zunaj naselja za več kot 40 km/h,
- prekoračitve dovoljene hitrosti na avtocesti cesti ali hitri cesti za več kot 50 km/h,
- vožnje pod vplivom alkohola,
- vožnje pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi ali odklonitve odrejenega preverjanja psihofizičnega stanja,
- če se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila,
- če je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje, se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja,
- če je storilec kljub prepove-

di nadaljnje vožnje vožnjo nadaljeval ali ponovil prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja,

- vožnja brez veljavnega vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil tiste kategorije oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo ali skupina vozil, ki jo vozi.

Temeljni namen zakonodajalca pri navedenem ukrepu je bil, da se nevarnega voznika, ki je storil hujši prekršek, izloči iz prometa v trenutku, ko je najbolj nevaren za sebe in druge udeležence v cestnem prometu, tako da se mu ob izpolnjenih pogojih začasno odvzame motorno vozilo. To pomeni, da konkretna nevarnost realno obstaja v trenutku, ko je bil tak voznik neposredno zaloten pri vožnji motornega vozila in mu z zasegom sredstva storitve prekrška (motornega vozila) v nadaljevanju preprečimo nadaljnjo udeležbo v cestnem prometu in s tem nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu.

PRIDRŽANJE

Z novim institutom pridržanja voznika (vsi vozniki in ne le vozniki motornih vozil) so v prvem odstavku 24. člena ZPrCP jasneje navedeni pogoji za pridržanje voznika vozila. Voznik je oseba, ki na cesti vozi vozilo (prva točka prvega odstavka 2. člena Zakona o voznikih). Ta člen ZPrCP ureja pridržanje v primerih, ko je voznik zaloten pri prekršku vožnje pod vplivom alkohola oziroma prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi. Pri vseh se zahteva več kot 1,10 grama alkohola na ki-

logram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Pridržanje voznika traja največ 12 ur, vendar ne manj kot 6 ur, pri čemer pa se pri njegovi določitvi upoštevata vedenje voznika v času pridržanja in ugotovljena količina alkohola. Pridržanje je predvideno tudi za voznika, ki ne ravna po odredbi policista, če mu policist odredi preizkus s sredstvi ali napravami za ugotavljanje alkohola ali odkloni strokovni pregled.

ZAČASEN ODVZEM VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Postopek o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja, če voznik stori prekršek, za katerega je predpisano tolikšno število točk, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja, ureja novela Zakona o prekrških (ZP-1). Po določbah ZP-1 bo o vrnitvi začasno odvzetega vozniškega dovoljenja, če bo storjen prekršek, za katerega je predpisano tolikšno število kazenskih točk, ki ima za

posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja, odločalo sodišče. Za preostale primere ostaja postopek enak, kot je opredeljen v veljavnem zakonu (torej se vozniško dovoljenje ali vrne, ko prenehajo razlogi za začasen odvzem, ali vrne po preteku 24 ur – vožnja pod vplivom alkohola, za katerega ni predpisa redni sodni postopek).

Ker vseh sprememb trenutno ni možno posredovati v kratkem po tem lokalnem časopisu, vas prosimo, da vse ostale podatke o kršitvah cestno-prometnih predpisov ter nadaljnjih posledicah, ki vas zanimajo, predvsem v zvezi s hitrostjo, alkoholom in drugih nadaljnjih ukrepov, preberete v številnih izdanih zloženkah, na spletni strani www.policija.si ali pa pokličete na tel. 01 743 07 60, kjer vam bodo podani ustrezni odgovori.

Igor Belšak,
pomočnik komandirke

DOMINIK ŠTULAR OPB

Cirkulanski planinci na strokovni ekskurziji

Člani Planinskega društva Cirkulane smo se udeležili strokovne ekskurzije našega društva na Gorenjsko. Zbrali smo se v soboto, 8. oktobra. Odpeljali smo se v Mojstrano.

Ogledali smo si planinski muzej, kjer so nam prijazni vodiči predstavili zgodovino planinstva. Svoje znanje smo lahko preizkusili v muzeju preko računalniškega kviza. Osvežili smo znanje o zaščitenih rastlinah in živalih v gorah. V »bivaku« smo lahko podoživeli divjanje neurja z grmenjem in s šviganjem strel. Del razstave je namenjen tudi ukrepom ob

morebitnih poškodbah ter pomenu samovarovanja pri plezanju po klinih in jeklenih vrveh. Občasna razstava MDO Podravja nam je pokazala zgodovino ter sedanje delovanje v planinskih društvih Podravja. V kraju Dovje na Gorenjskem smo si ogledali kip Jakoba Aljaža, ki kaže z roko na vrh našega očaka, kjer je postavljen stolp, imenovan po njem. Kot župnik na Dovjem in planinec je za pet goldinarjev kupil Kredarico in vrh Triglava. Po kosilu smo se odpravili na pohod na Sv. Jošt nad Kranjem. Lepo vreme nam je namenilo čudovit

pogled na Triglav, Golico, Stol, Grintovec, Veliko planino in tudi Ljubljano. Ob vožnji domov smo lahko

uživali v sončnem zahodu ter pogledu na snežne vrhove Slovenije.

Darka Jurgec

Planinci pred kipom Jakoba Aljaža.

Foto: Darka Jurgec

Odlični strelci in strelke

Lovska družina Cirkulane je v dneh praznovanja 4. občinskega praznika pripravila že tradicionalno tekmovanje v streljanju z zračno puško med občani za prvaka občine Cirkulane, pa tudi tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Tekmovanje je bilo 29. maja. Pomerilo se je okrog 30 strelcev in strelk.

Franc Milošič, predsednik LD Cirkulane, z veseljem ugotavlja, da se tekmo-

vanja udeležili vsako leto več občanov, pa tudi rezultati so vedno boljši. Letošnja zanimivost je bila ta, da lanski prvaki na letošnjem tekmovanju niso ponovili uspeha, kar je bilo verjetno za koga tudi malo razočaranje. Vendarle je tekmovanje na koncu postreglo z rezultati, najboljši pa so prejeli pokale in priznanja.

TM

Strelci so imeli na strelišču dobre pogoje, kar so nekateri tudi znali izkoristiti.

ROJSTVO

*Stopite narahlo kakor v copatih
naravnost pri glavnih vratih
v ta lepi dan, kot bi šli v pesem.*

*Svet naokrog je vabljev in vonljiv,
čudno resen in nemalo slovesen:
NEKDO SE JE PRAVKAR RODIL.
In to je najlepša pesem.*

*Stopite narahlo in pustite k nebesom odprta vrata.
Naj skozi lije botrinja bogata –
novorojenčeva pesem.*

(Tone Pavček)

Čestitamo ob srečnem dogodku

Draga Milena!

*Dobila si najlepše ime – MAMICA.
Uredniški odbor ti iskreno čestita ob rojstvu TAJE.*

*Mladi družini – mamici Mileni, očku Miru in hčerki
Taji – želimo veliko veselja, sreče in zdravja.*

Naj bo TAJA sonček vajinega življenja ...

Uredniški odbor

Nadine Najtišje ure ...

Nade Polajžer v občini Cirkulane ni potrebno posebej predstavljati. Poznajo jo mnogi ljudje, v Gradiščah, kjer živi z družino, in naokrog. Zdaj jo imamo priložnost spoznati prav vsi kot avtorico knjige z naslovom *Najtišje ure*. To je Nadin prvenec, knjiga pa je izšla to jesen pri celjski Mohorjevi

družbi.

13. oktobra je bila v Leposlovnih dvorani Knjižnice Ivana Potrča predstavitev Nadine knjige, prijeten kletpet z avtorico pa je opravila Tonja Kolar. Z Nado imata v življenju veliko skupnega, med drugim sta mami otroka s posebnimi potrebami.

Nada je napisala knjigo o vsakdanjem življenju in razmišljanjih matere, ki ima deklico Katko z diagnozo cerebralna paraliza. V uvodu je zapisala, da ta zgodba nima nobenih umetniških pretenzij, še manj strokovnih – ne psiholoških, ne defektoloških, kaj šele medicinskih. Gre za preprosto izpoved ženske, ki jo je materinstvo globoko zaznamovalo in ji odprlo nekatera neslutena obzorja. Nadina pripoved je zrasla iz njenih zapiskov skozi več let. Nastala je odlična knjiga, ki se bralca globoko dotakne. Avtorica je v svoji pripovedi o življenju pristna in iskrene-

Nadi Polajžer čestitka za knjižni prvenec.

na. Iz nje veje življenjski optimizem. Nadina knjiga nas lahko nauči še veliko lepega o življenju in nam vlije poguma, da bomo še boljši in bolj iskreni drug do drugega.

Tekst in foto: TM

Avtorici knjige *Najtišje ure* so mnogi stisnili roko, ji zaželeli dobro in uspešno v njenem življenju.

Pri »Kovači« odprli novo pekarno

V nedeljo, 23. oktobra, je bilo slovesno »Pri Kovači«, na kmetiji AS Arnečič v Gradiščah 116 b. Obeležili so 20-letnico peke odličnega kruha iz krušne peči in odprli novi poslovni objekt, v katerem je sodobno urejena pekarna z vsemi pomožnimi prostori. Poleg dobrega vina se pri Arnečičevih že dve desetletji vse vrtilo okrog domačega kruha, ki ga je pri hiši prva pekla babica Genovefa, danes pa to tradicijo nadaljuje njena snaha Darinka ob pomoči pridnih rok, ki jih na kmetiji ni malo. Arnečičevim so ob novi pridobitvi čestitali mnogi sorodniki, prijatelji, poslovni partnerji, med njimi tudi župan občine Cirkulane Janez Jurgec.

Besedilo in foto: Tatjana Mohorko

Pred novo pekarno se je pri prerezu vrvice zbrala cela družina: gospodar Zvonko in gospodinja Darinka, njuna hči Suzana, zet Lenart ter najmlajša člana družine, vnuk Niko in vnukinja Ines. Na fotografiji manjka babica Genovefa, saj se je takoj po prerezu vrvice vrnila k članom mešanega pevskega zbora, ki je slovesnost obogatil s prijetnim petjem.

MARTINOVANJE V HALOZAH 2011

4.-19.novembra 2011

VINO & COOL

Vinsko turistična cesta Haloze

Datum, dan in ura	Vsebina, lokacija	Organizator
6. 11. 2011, nedelja, ob 14.00	Dan odprtih vrat – kleti, pokušnja mladih vin in vinogradniška malica, Gradišča 116 b	Kmetija AS Arnečič
11. 11. 2011, petek, ob 18.00	Tečaj priprave Martinovih jedi in dobrot, po pripravi degustacija dobrot in mladega vina, Gasilski dom Cirkulane	Društvo gospodinj Cirkulane
11. 11. 2011, petek, ob 14.00	Pospravljanje klopotcev, Slatina–Okič	Turistično društvo Cirkulane
11. 11. 2011, petek, ob 15.00	Pospravljanje klopotca, degustacija mošta in viničarska malica ter gospodarjeva malica ob glasbi harmonike, Pristava 28 a	Turistična kmetija »Kozarčan«
12. 11. 2011, sobota, 15.00–23.00	Martinovanje 2011 – zbiranje mošta, šaljivi krst mošta, izbiranje naj Martina, Večnamenska dvorana Cirkulane	Društva iz Cirkulan
12. 11. 2011, sobota, 13.00–17.00	Martinov pohod med goricami, OŠ Cirkulane	Planinsko društvo Cirkulane
13. 11. 2011, nedelja, ob 10.30	Sv. maša z blagoslovom mladih vin in pospravljanje klopotca, Veliki Vrh, Sv. Ana	Društva iz Cirkulan
11. 11.–13. 11. 2011 petek–nedelja	Dnevi Martinovih jedi, Dolane 9	Herman Kokol